

GLASNIK

JANUAR 1984, ŠTEVILKA 1, LETO XVIII

IMP Glasnik izdaja delavski svet IMP — Industrijska montažna podjetja Ljubljana v 8200 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Trebinska 9, telefon (061) 343-342. Ureja uredniški odbor: Iztok Munič (predsednik), Miro Dražumerič (namestnik predsednika), Drago Goli, Ciril Hladnik, Lojze Javornik (odgovorni urednik), Aleksandra Kostanjevec, Janez Kržmanc, Ela Mulej, Janez Rojic, Dragica Rudolf, Katarina Sever in Majda Slapar. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Zaradi tehničnih napak in fotografij ne vračamo. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Predlog ni bil sprejet

Konec decembra so bili v naših tozdih referendumih, na katerih so delavci odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev štirih sozvočnih aktov. Čeprav so se v veliki večini tozdov delavci s predlaganimi spremembami strinjali, niso bile sprejete, ker so v nekaterih tozdih posamezne akte zavrnili. Kakšni so bili rezultati referendumov, je razvidno iz poročila sozdov komisije za njegovo izvedbo:

Na podlagi sklepa o razpisu referendumov delavskega sveta SOZD IMP in zbora Interne banke z dne 24. 11. 1983 komisija za izvedbo referendumov SOZD ugotavlja in razglasa izvide referendumov v SOZD IMP, na katerih se je glasovalo o: — spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP — spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v Interno banko IMP — spremembah in dopolnitvah temeljnega samoupravnega sporazuma o združevanju sred-

stev. 1. Referendumi so bili izvedeni v vseh TOZD in EDO v sestavi SOZD IMP in sicer v dneh od 17. 12. 1983 do 29. 12. 1983. Na referendumih so odločali tudi delavci, ki so začasno razporejeni na delo v tujino in sicer v delovni enoti Irak ter delovni enoti Alžir.

2. Na podlagi poročila o izdih komisij za izvedbo referendumov v TOZD in EDO komisija za izvedbo referendumov SOZD ugotavlja, da so delavci a) spremembe in dopolnitve S.S. o združitvi v SOZD IMP sprejeli v vseh TOZD in EDO, razen v:

— IMP-EMOND-TOZD Elektromontaža (45,2 odst. glasov »ZA«)
— IMP-EMOND-TOZD TEN Energetika (39,4 odst. glasov »ZA«)
— IMP-IZIP-TOZD Inženiring (49,5 odst. glasov »ZA«)
b) Spremembe in dop. statuta SOZD IMP sprejeli v vseh TOZD in EDO razen v:
— IMP-EMOND-TOZD Elektromontaža (45 odst. glasov »ZA«)

— IMP-EMOND-TOZD TEN Energetika (38,6 odst. glasov »ZA«)
c) spremembe in dopolnitve S.S. o združitvi v IB IMP sprejeli v vseh TOZD in EDO razen v:
— IMP-EMOND-TOZD Elektromontaža (41,2 odst. glasov »ZA«)
— IMP-EMOND-TOZD TEN Energetika (36,4 odst. glasov »ZA«)
— IMP-EMOND-TOZD TEN Telekomunikacije (44,9 odst. glasov »ZA«)
d) spremembe in dopolnitve temeljnega S.S. o združevanju

sredstev sprejeli v vseh TOZD in EDO razen v:

— IMP-EMOND-TOZD Elektromontaža (42,4 odst. glasov »ZA«)
— IMP-EMOND-TOZD TEN Energetika (41,2 odst. glasov »ZA«)
— IMP-EMOND-TOZD TEN Telekomunikacije (15 odst. glasov »ZA«)
3. Na podlagi navedenega komisija za izvedbo referendumov SOZD IMP ugotavlja, da so bili referendumi izvedeni zakonito ter da spremembe in dopolnitve: — samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP — statuta SOZD IMP — S.S. o združitvi v IB IMP — temeljnega S.S. o združevanju sredstev NISO bile sprejete, saj zanje ni glasovala večina delavcev v

vseh TOZD in EDO v sestavi SOZD IMP.

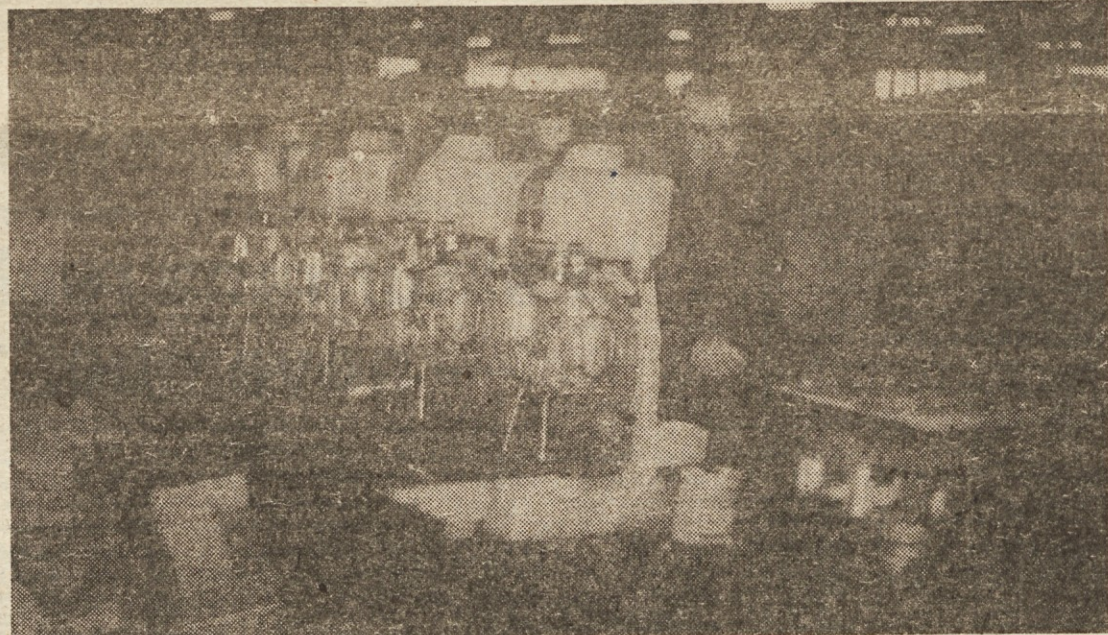
4. Podrobnejši rezultati referendumov so razvidni iz tabele, ki je sestavni del tega poročila. (Op.ur. Zaradi pomanjkanja prostora tabele nismo mogli objaviti.)

5. Zapisniki oz. poročila komisij za izvedbo referendumov v TOZD in EDO se arhivirajo v Pravni službi SOZD IMP, Titova 37, Ljubljana.

6. To poročilo se vroči delavskemu svetu SOZD IMP in zboru IB IMP ter objavi v IMP Glasniku.

Ljubljana, dne 9. 1. 1984

Komisija za izv. ref. SOZD:
Stane Mauri, predsednik
Martin Kosmina, član
Marko Drobež, član

V Panoniji so delali ob sobotah in nedeljah, da so izpolnili plan

Decembra so v delovni organizaciji Panonija krepko zavihali rokave, da bi izpolnili proizvodni plan za leto 1983. Delavski svet je odredil, naj tiste delovne skupine, za katere je nujno, delajo tudi ob sobotah in nedeljah. Tako je tudi bilo.

Na sliki: Z dela v nedeljo, 11. decembra (Foto: Frku).

6. zimске igre bodo 3. marca

Šeste zimске športne igre IMP bodo v soboto, 3. marca 1984. Organizirala jih bo sindikalna konferenca delovne organizacije Izip, ki je že začela s pripravami.

Dogovorili so se, da bodo uradni razpis iger pripravili do 15. januarja in ga takoj poslali vsem sindikalnim konferencam.

Kot običajno bodo organizirali tekme v veleslalomu in tekih v enakih kategorijah kot lani — in sicer:

• ženske do 25 let, od 26 do 35 in nad 35 let,
• moški do 27 let, od 28 do 35, od 36 do 42, od 43 do 50 in nad 50 let.

Vsaka organizacija lahko prijavi v vsaki kategoriji največ pet tekmovalcev.

Organizatorji prosijo vse organizacije, naj svoje izbirne tekme opravijo dovolj zgodaj, da bodo lahko do 25. februarja oddali imenske prijave tekmovalcev. Zrebanje štartnih števil bo namreč v torek, 28. februarja.

Če imate vprašanja v zvezi s prijavljanjem, se obrnite na Danka Pluta v Projektivnem biroju, Ljubljana, Titova 37, telefon (061) 321-043, interna 278!

Predsednik organizacijskega odbora je Radoslav Grom, ki je prav tako zaposlen v Projektivnem biroju.

Pošto naslavljajte na tajništvo IMP DO-IZIP, Ljubljana, Titova 37, organizacijski odbor 6. zimskih športnih iger IMP!

L.J.

Za delo me en k... boli...

V podpisu k zgornji sliki lahko preberemo, kako so Panonijini delavci decembra žrtvovali sobote in nedelje, da so izpolnili proizvodni plan. Zaradi težav pri oskrbi z repromaterialom imajo v tej delovni organizaciji večkrat takšne težave — enkrat morajo na prisilne dopuste, drugič morajo delati nadure, prihajati v službo ob sobotah in nedeljah. Nad tem seveda niso navdušeni, toda velika večina jih je pripravljena žrtvovati prosti čas, da bi delovna organizacija lahko izpolnila obveznosti do kupcev.

Tako je v Panoniji.

Imamo pa tudi primere drugačnega odnosa. Opisani je s Trate, lahko pa bi bil tudi od kod drugod.

Čeprav je nekdo nekje ugotovil, da je »največja napaka narave — človek«, je vendarle res, da moramo tudi mi imeti svoje mesto na zemlji. Da si pa to opravičimo, moramo kajpak skrbeti za pravilno obnašanje, ki pogojuje naš obstoj. V ospredju vsega dogajanja pa je za nas važno — delo. Z delom si ustvarjamo pravico bivati in se razvijati v svojem okolju, ki pa si ga urejamo po svoje — prav ali pa tudi ne, nam morda po vseč, drugim ne. In tako človeštvo že nekaj milijonov let počne to in ono...

Nekaj dni pred iztekom leta je razgovor med delavci in direktorjem nanesel, da smo se dotaknili večne teme, kako in koliko delati? Dnevno namreč spoznavamo, da je odnos do dela še vedno tak, da imamo delovne rezerve. Delovni čas na mnogih mestih torej še vedno ni povsem izkoriščen. Kjer bi lahko racionalno delali, pa opažamo subjektivno pogojeno nedejavnost, kar pa konkretno zelo redko obravnavamo.

Da takšnih pojavov ne bi smeli spregledati, nam kaže naslednji dialog:

»Napravi mi to hitro, ker se mudi!«

»To se mene ne tiče, je bil odgovor.«

»Daj, napravi, ker delamo za izvoz...«

»Izvoz pa mene en k... boli.«

To iz ust mladeniča, ki je moral kar daleč od doma za delom, da je našel tovarno, kjer so mu pomagali do kvalifikacije. Ni opravičila za takšno izjavo, a tudi če je, mora biti vzrok za takšen odgovor še nekje drugje: marsikomu manjka vzgoje, ni mu čisto jasno, kako se je treba do dela obnašati ali ga razumeti. Zgodi se, da mladi, ko pridejo v proizvodnjo, postanejo kar nekaj mehanični del stroja in dela. Razen tega da mu dodeljujejo delovne naloge, se za takega fanta nihče ne zmeni, da bi vprašal, kako je z njim, ali morda potrebuje skrb nekoga, da bi ga usmerjal v delo in seveda tudi v življenje.

In ker imamo danes že kar veliko brezposelnost, padejo tudi izjave: »Če ti nočeš delati, bomo pa

dobili drugega, ki čaka na delo in ta bo gotovo delal z voljo...«

No, res je sicer, da med nami še vedno vlada mišljenje, da moramo vsakomur zagotoviti določeno socialno varnost, torej tudi tistemu, ki svojega dela še zdaleč ne opravlja tako dobro, kot bi ga kdo drug. In ker je tako, imamo povprečno produktivnost še vedno nizko, zato je naše delo drago in vemo tudi, da to ovira naš izvoz.

Smo torej na razpoju, ko se bo treba odločiti za smer, ki nam bo dala mesto za pravo delo, če pa to pri kom ne bo šlo, smo seveda dolžni, da najdemo metode, ki bodo odpravile, recimo kar, anomalije pri delu. Rokavice bo torej enkrat treba odvreči in vsakomur povedati njegovo pravo dolžnost, da mu delo ne bo kot breme ampak kot obveznost in da ne bomo več slišali raznih slabih izjav o delu, kar zmanjšuje delovno zavzetost tudi drugim, ki so bili prej dovolj prizadevni.

FRAN VODNIK

Nova Glasnikova glava — del celostne grafične podobe IMP

Kot vidite, ima Glasnik s to številko novo glavo. Verjetno se strinjate, da je lepša, zračnejša in bolj elegantna od dosedanje.

Prejšnja oblika glave našega internega glasila je bila zasnovana leta 1974 in od takrat ni doživela bistvenih sprememb. Pravi razlog za spremembo glave pa je uvedba nove celostne grafične podobe sozda IMP.

Tako bo imel Glasnik v glavi nov IMP-jev znak, ki ga verjetno poznate tudi že z nekaterih drugih gradiv, ki so bila natisnjena konec lanskega leta — s koledarjev in vabil na razne prireditve.

Značilnost nove celostne grafične podobe pa ni le novi

IMP-jev znak, pač pa tudi barva, tip črk in razporeditev napisov. Vse je dobro premišljeno in usklajeno. Enaka pravila oblikovanja kot za Glasnik bodo veljala tudi za druga tiskana gradiva — od katalogov in prospektov do naročilnic in dobavnice.

Oblikovalci bodo vsa pravila skupaj z vzorci objavili v priložniku o celostni grafični podobi, ki ga že pripravljajo za tisk. Na vseh tistih, ki odločajo o tiskanju različnih materialov, pa je, da ta navodila dosledno upoštevajo in uveljavijo enotna pravila oblikovanja. Tako bomo tudi z grafično obliko naših tiskanih gradiv izrazili enotnost sistema.

IZ VSEBINE

- Tozdi delovne organizacije Iko bodo investirali v nove programe. Str. 2
- Tio, Promont in Klimat pripravljajo sporazum o skupnem prihodku. Str. 2
- O akcijskem povezovanju komunistov. Str. 3
- O delih, ki jih izvajajo naši montažni tozdi. Str. 4
- Izvozni načrti in dosežki Klime Celje, Panonije in Skipa. Str. 5
- Kako delajo razvojniki v Klimatu, Pmi-ju, Klimi Celje in Panoniji? Str. 6 in 7
- Podelili smo Priznanja sozda IMP za dosežke, ki so prispevek k našemu razvoju. Str. 8
- Kakšen je naš delovni čas: Eni drsajo, drugi izravnavaajo, tretji delajo v izmenah. Str. 9
- Malice so z januarjem dražje. Regres je ostal enak, pa že lani ni povsod pokrival vseh stroškov — zlasti ne za režijske delavce. Str. 10

Pojasnilo k članku »Kako s tozdi, ki ne sodelujejo pri gradnji računalniškega sistema?«

Mnenje Elektromontaže

Elektromontaža se strinja s projektom računalniško podprtega informacijskega sistema in tudi podpira njegovo izgradnjo. Samoupravna sporazuma o izgradnji in združevanju denarja za novi računalniški sistem pa ta tozdoslej ni sprejel zaradi nerešenega vprašanja investicije delovne organizacije Klimat, za katero je Elektromontaža že leta 1980 združila 61 milijonov dinarjev.

To je povzetek odgovora delavskega sveta tozde Elektromontaže, ki je pozval vse nepodpisnike Sporazuma o izgradnji računalniškega sistema, naj o svojem stališču ponovno razpravljajo. Ker smo o tem pisali tudi v decembrski številki Glasnika v članku »Kako s tozdi, ki ne sodelujejo pri izgradnji računalniškega sistema?« je prav, da osvetlimo tudi razloge, zaradi katerih je delavski svet Elektromontaže pogojno zavrnil podpis Sporazuma. Poudarjajo, da je bila zavrnitev le pogojna.

Tozde Elektromontaža si je vsa leta prizadeval, da bi rešili vprašanje Klimatove investicije, za katero je bil podpisan sporazum o združevanju del in sredstev med delovno organizacijo Klimat in tozdoma Klima montaža in Elektromontaža. Načrt je bil, da Klimat zgradi novo tovarno v moščanski industrijski coni ter izprazni prostore na Vojkovi za potrebe Elektromontaže in Klime montaže. Zato sta tadva tozda prispevala denar za nakup zemljišča v Mostah. Zemljišče je kupljeno, gradnja pa se ni začela

zaradi vrste objektivnih okoliščin (krcenje investicij, kadrovske težave v Klimatu), pa tudi iz subjektivnih vzrokov.

V Elektromontaži so seveda postavili vprašanje, kakšna bo usoda denarja, ki so ga združili po sporazumu s Klimatom in Klimo montažo. V začetku leta 1982 je bil pripravljen Samoupravni sporazum o prerazporeditvi združevanja sredstev za izgradnjo tovarne klima naprav. Sozdov delavski svet je ta sporazum posredoval tozdom v sprejem in precej tozdom ga je tudi sprejelo, nekateri pa ne, zato sporazum ni stopil v veljavo.

Ta akcija je torej padla v vodo. Ker Elektromontaža ni dobila jasnega odgovora na vprašanje združenega denarja, je delavski svet tega tozda marca 1982 sprejel sklep, da Elektromontaža ne bo pristopila k nobenemu združevanju denarja v sozdu, dokler ta problem ne bo rešen. Na osnovi tega sklepa so zavrnili tudi Sporazum o združevanju denarja za računalnik.

Kaže pa, da bo gordijski vozil Klimatove investicije vendarle

presekan. V začetku januarja je bilo več delovnih sestankov, na katerih so se dogovorili dvoje:

1.) Delovna organizacija Klimat in tozda Klima montaža ter Elektromontaža bodo do 30. januarja podpisali aneks k prvotnemu samoupravnemu sporazumu, v katerem je opredeljeno, kako se bo obravnavalo združena sredstva in sicer, da jih bodo revalorizirali, ko bo Klimat izpraznil prostore na Vojkovi, ki jih bosta tozda Elektromontaža in Klima montaža odkupila prav tako po revalorizirani vrednosti.

2.) Da bo Klimat ob pomoči usmerjevalnega razvoja v najkrajšem času z laboratorom preveril realne možnosti za gradnjo nove tovarne, ki je bila že pred leti na osnovi takratnega elaborata uvrščena med najperspektivnejše investicije v IMP. V tem elaboratu bo treba zlasti opredeliti program, ki bo imel tudi izvozne možnosti. Po splošni oceni Klimat lahko na svojem področju najde takšen program. V Klimatu pa tudi ocenjujejo, da potrebujejo določene tehnološke izboljšave.

Kaže torej, da bo vprašanje Klimatove investicije, ki je doslej neproduktivno vezala Elektromontažin denar, rešeno in takrat bo odpadel tudi razlog, zaradi katerega je ta tozde pogojno zavrnil Sporazum o izgradnji računalnika.

LOJZE JAVORNIK

Pogovor predstavnikov delovne organizacije Iko s šišenskim izvršnim svetom

Investirali bodo v nove programe

Delovna organizacija IKO že vrsto let dobro sodeluje s šišensko občino. Tako Ikoove družbenopolitične organizacije kot samoupravni organi negujejo stalne stike s občinskimi družbenopolitičnimi in upravnimi organi. 12. decembra lani je bila v Iku redna seja šišenskega izvršnega sveta, na kateri so predstavniki delovne organizacije in tozdom občinski izvršni svet seznanili z gospodarskimi rezultati in načrti za prihodnje.

Pred sejo so si člani izvršnega sveta ogledali proizvodne prostore tozdom Skip, Trata-Avtomatika, Trata-Črpalke in Itak in se seznanili s proizvodnimi programi. Dobili so tudi pisno informacijo o nastanku in razvoju delovne organizacije, o devetmesečnih poslovnih rezultatih in planu za leto 1984.

Na seji je najprej glavni direktor Ika Rudi Bukovec orisal glavne poteke gospodarskih razmer, v katerih posluje ta delovna organizacija.

Povedal je, da ima Iko težave z likvidnostjo in sicer zaradi več vzrokov. V posebno hudih skripcih je Skip, ki potrebuje mnogo denarja za nakup traktorjev, ki so osnovna za gradbene stroje. Vsi tozdi imajo težave, ker kupci vedno bolj zamujajo s plačili. Razen tega Ikoovi tozdi vlagajo precej denarja v proizvodno delo in osvajanje novih programov.

V letu 1984 nameravajo to vprašanje urediti drugače. V planu načrtujejo razširitev proizvodnje v tozdu Ipko, ki je ocenjena na 253 milijonov dinarjev. Poleg te naložbe pa načrtujejo še naložbe v nove programe, za kar predvidevajo 150 milijonov dinarjev. Člane občinskega izvršnega sveta so obvestili, da bodo za investiranje novih proizvodnih programov zaprosili za pomoč tudi Ljubljansko banko, za kar tozdi Avtomatiko, Črpalke in Itak že pripravljajo elaborate. Člani izvršnega sveta so obljubili, da jih bodo v teh prizadevanjih podprli.

Druga velika težava je oskrba z repromaterialom. V Iku menijo, da naredi usmeritev v izvoz za vsako ceno včasih precej škode. Ugotavljajo namreč, da nekateri jugoslovanske tovarne izvažajo materiale, medtem pa osta-

jajo domači porabniki brez njih. Primanjkuje bakrenih cevi, pocinkane pločevine, elektromotorjev in raznega drugega elektromateriala. V Iku ocenjujejo, da bi imeli njihovi tozdi za 250 do 300 milijonov dinarjev več celotnega prihodka, če bi imeli dovolj repromaterialov, da bi lahko normalno delali. Zato so dali pobudo, ki jo je podprl tudi občinski izvršni svet, naj ZIS prepove izvoz kritičnih repromaterialov, ki so nujni za domačo proizvodnjo.

Opozorili so tudi na skokovito rast cen repromaterialov. Ti so se lani v povprečju podražili za 43 odstotkov, nekateri med njimi pa kar za 80 do 100 odstotkov. Ker so se izdelki Ikoovih tozdom podražili v povprečju le za 20 odstotkov, ni čudno, da so nekateri programi postali že neakumulativni. V Iku zato pričakujejo od gospodarske politike v letu 1984 ukrepe za umirjenejšo rast in učinkovitejši nadzor cen.

Ugotavljajo tudi, da devizna participacija ni dosegla namena. Imajo primere, ko proizvajalcem repromateriala plačujejo devize, naročenega blaga pa ne dobijo.

Ob koncu je Rudi Bukovec povedal, da so se Iku zakonske in samoupravne obveznosti v letu 1983 povečale za 75 odstotkov, kar ni sprejemljivo. Dal je pobudo, naj si sicer opredelijo finančne programe v absolutnih zneskih in jih stabilizacijsko naravnajo. Zdaj namreč sicer dosegajo presežke, na katerih razporeditev delavci nimajo vpliva. Pri zakonskih in drugih obveznostih združevanja (za ceste, luke, nafto itd.) pa v Iku menijo, da bi jih morali obračunavati od osnove v tekočem letu. Zdaj jemljejo za osnovo poslovne rezultate preteklega leta in se dogaja, da se poslovni rezultati tozda poslabšajo, pa ga ti prispevki od osnov

Sodelovanje delovnih organizacij Tio, Promont in Klimat

Pripravljamo sporazum o skupnem prihodku

Direktorji delovnih organizacij TIO Idrija, Promont, in Klimat so se lani na skupnih sestankih dogovorili, da bodo letos oblikovali samoupravni sporazum o skupnem prihodku o dolgoročnem poslovnem sodelovanju za izvajanje tržnih in proizvodnih dejavnosti, ki naj bi bil sprejet do konca letošnjega leta.

25. decembra 1983 so direktorji omenjenih delovnih organizacij podpisali dogovor o elementih dohodkovnega povezovanja, kar pomeni začetek lifešničevanja enega dela navedenega sporazuma.

Razlogi, da so se odločili skleniti ta sporazum, so:

1. V organizacijah združenega dela z visokimi izrednimi prihodki v planih in kalkulacijah - to je ponudbah - izrednih prihodkov običajno ne planirajo. V renici pa so ti prihodki nekakšna rezerva. To pa pomeni višjo ceno, stihijske popuste.

2. Organizacije združenega dela, ki presegajo izredne odhodke (obresti, agio, ...) morajo te odhodke kalkulirati v svojo ceno. Ker ni skupne prodajne politike, so tako vsi kupci izenačeni, učinek sozda pa se izniči. Zato delovne organizacije za naknadnimi popusti in dogovori »rešujejo kožo«, ko so nekatera dela že izgubili.

Če uspejo prodati takšne podvojene stroške (prihodek), je dohodek pri veliki konkurenci kar v redu. Pri hudi konkurenci pa je taka politika nemogoča, saj morajo, če hočejo dobiti delo, pristati na konkurenčno ceno.

S tem sporazumom hočejo omenjene delovne organizacije doseči, da se izredni prihodki vnesejo v kalkulacijo ter, da se z ukrepi poveže proizvodnjo in montažo.

Doseči tudi hočejo, da bo povečana konkurenčnost v ponudbah na področju montaže pomenila večji obseg in možnost izbiranja pogodb ter stalno rast montaže in proizvodnje.

Nadalje hočejo doseči, da bo

proizvodni del IMP-ja širil svojo zmogljivost in asortima; cilj sporazuma je tudi povečanje medsebojne dobave, večja konkurenčnost, združevanje v razvojno dejavnost, večja povezanost, interesno združevanje v grupacije

glede na medsebojne dobave povezave (finansiranje, razvoj ...)

Pri dogovarjanju so se zaenkrat omejili samo na omenjene tri delovne organizacije. Nameravajo pa vključevati še druge zainteresirane IMP-jeve delovne organizacije, ki so jim že dostavili gradivo v zvezi s tem sporazumom.

MARIJA PRIMOŽIČ

Takšni smo

Lepi spomini na rosna leta

Kako lepo je bilo, ko sem bil dojenček! Samo pil sem lulal.

Fakturirana realizacija — november 1983

Real.	Plan (v 10 ³ din)		Izvršitev				Indeks izvršitve		
	1983	za 11 mes.	NOVEMBER	NOVEMBER	11 mes. 83	11 mes. 1982	letni plan	plan za 11 mes.	plan NOV.
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. OV	870.070	794.722	65.081	79.290.435	931.994.600	778.268.700	107	117	122
2. KM	447.334	408.595	23.461	28.882.846	358.067.284	397.093.261	81	88	86
3. MK	484.534	442.573	36.243	28.455.536	498.018.796	378.883.094	103	113	79
- SD	6.813	6.223	509	831.120	7.162.229	4.758.326	105	115	163
PROMONT	1.808.751	1.652.113	135.294	137.459.937	1.795.242.909	1.559.853.266	99	94	102
4. MM	928.000	838.000	89.300	53.351.618	728.112.965	768.910.229	78	87	60
5. IB	34.640	32.400	2.600	2.277.291	29.775.642	19.376.267	86	92	88
6. PROJ	52.500	48.000	4.000	2.560.126	43.224.966	37.049.414	82	90	64
7. BLISK	329.000	297.200	24.800	26.480.668	325.543.015	248.407.136	99	110	107
8. EKO	449.050	410.100	33.800	39.632.237	398.931.833	343.533.060	69	97	117
FMI	1.793.190	1.625.700	154.500	124.301.940	1.525.588.421	1.417.276.106	85	94	80
9. EM	577.300	528.300	43.180	64.009.550	823.156.629	840.286.733	143	156	148
10. - brez bl. izv.	520.000	474.980	38.900	62.645.408	569.814.193	674.418.233	110	120	161
10. DVIK	325.000	294.250	26.840	20.707.732	232.985.291	176.664.113	72	79	77
11. TEN-E	562.000	513.310	42.030	56.739.902	490.869.601	364.723.932	87	96	135
12. TEN-T	390.000	356.220	29.170	50.449.113	429.276.406	253.717.428	110	121	173
13. ISO	280.000	255.760	20.940	36.916.456	304.176.225	199.568.119	100	119	176
- CK	41.980	38.340	3.140	3.000.776	48.109.443	27.803.838	115	125	96
EMOND	2.176.280	1.985.180	165.300	231.823.529	2.328.573.595	1.862.764.163	107	117	140
KLIMAT	480.000	422.000	51.837	52.521.452	432.270.415	301.491.104	90	102	101
TIO	610.000	553.300	51.300	49.315.669	505.860.287	316.486.077	83	91	96
PANONIJA	1.309.544	1.215.440	129.835	104.135.759	1.122.836.625	791.785.020	86	92	80
14. TRATA-A	450.000	428.347	36.000	44.163.477	455.797.232	361.627.604	101	106	123
15. TRATA-Č	318.000	292.560	25.440	34.822.860	329.860.272	252.169.779	104	113	137
17. ITAK	235.200	221.088	22.344	22.911.529	231.945.403	201.806.078	99	105	103
17. SKIP	433.900	403.527	30.373	57.214.609	427.125.597	362.908.288	98	106	188
18. IPKO	370.000	355.900	23.000	41.389.479	412.179.244	172.627.236	111	116	180
IKO	1.807.100	1.701.422	137.157	200.501.954	1.856.907.748	1.291.138.985	103	109	146
19. LSNL	865.284	789.740	80.270	64.322.328	791.001.495	579.743.073	91	100	80
20. TA	364.610	335.990	38.200	34.179.233	333.349.180	231.207.978	91	99	89
21. VIPO	116.340	107.948	10.100	20.737.515	118.842.512	77.795.543	102	110	206
22. LK	205.080	186.420	19.300	26.521.749	200.021.621	126.906.059	98	107	137
23. LIVAR	1.551.314	1.420.098	147.870	145.760.825	1.443.214.808	1.015.657.653	93	102	99
23. IP	613.050	558.500	54.000	64.227.683	609.475.652	467.092.303	99	109	119
24. MP	387.000	350.610	35.600	44.102.212	404.409.614	309.915.036	105	115	124
KLIMA	1.000.050	909.110	89.600	108.329.895	1.013.885.266	777.007.339	101	112	121

Real.	Plan (v 10 ³ din)		Izvršitev				Indeks izvršitve		
	1983	za 11 mes.	NOVEMBER	NOVEMBER	11 mes. 83	11 mes. 1982	letni plan	plan za 11 mes.	plan NOV.
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9
25. INŽ	183.886	167.900	13.800	2.283.791	90.478.605	193.234.333	49	54	17
26. MARK	112.709	102.900	8.400	6.252.175	91.696.697	-	81	89	74
27. PB	136.378	122.465	10.010	6.696.643	117.439.818	95.653.938	86	96	67
28. ZAST-TEHNOLOGI	205.500	205.500	16.800	19.528.024	224.674.416	207.712.894	100	105	116
29. ALCH	180.800	154.500	14.000	20.013.762	179.911.447	132.198.444	100	116	143
30. IC	26.325	24.053	2.272	2.011.739	21.322.999	19.767.107	81	89	88
IZIP	865.098	777.318	65.282	56.776.134	725.523.982	648.566.716	84	93	87
- PD	20.770	20.240	520	25.500	21.061.937	15.579.015	101	104	5
IMP	13.422.097	12.281.921	1.128.495	1.210.952.594	12.770.965.993	9.997.605.444	95	104	107

Pmi: Neuresničeni sklepi

V delovni organizaciji PMI se nimajo stalne akcijske konference ZK imajo pa predsedstvo problemske konference. To seveda ni isto, saj je bilo predsedstvo problemske konference ustanovljeno s povsem določenim namenom — skrbeti za uresničevanje sklepov problemske konference komunistov PMI ki je bila konec marca 1983.

Sklepi problemske konference so torej osnovni okvir za delovanje tega organa, razumljivo pa je, da so se pojavila razmišljanja o obliki za trajno koordiniranje aktivnosti komunistov v PMI. Predsedstvo problemske konference PMI so izvolili na problemski konferenci in so po en predstavnik vsakega tozda in delovne skupnosti, torej 6 članov. Dogovorjeno je, da se tozda in delovne skupnosti, torej 6 članov. Dogovorjeno je, da se sestaja vsako trimesečje, po potrebi pa večkrat lahko tudi v razširjeni sestavi.

Naša dolžnost je spremljati akcije do naslednje problemske konference, ko bomo podali poročilo in bo problemska konferenca ocenila naše delo in nas razrešila, pravi Opalič. Na problemski konferenci smo sprejeli sklepe ter določili izvajalce in roke. Ko so roki za izvedbo posameznih akcij potekali, se je predsedstvo sestalo (to je bilo septembra) in pregledalo stanje. Zato smo morali ugotoviti, da večine nalog nismo uresnili. Predsedstvo je zato sprejelo kritično oceno, ki smo jo predložili samoupravni organom in osnovnim organizacijam ter jih ob enem pozvali, naj ugotovijo vzroke, zakaj nismo izpolnili obveznosti, ki smo jih sami zastavili.

Katere pa so najpomembnejše naloge, ki jih niste uresnili?

»Najpomembnejši sklepi problemske konference zadevajo tri sklope nalog: Krepitev delovne organizacije, preprečevanje podvajanja problemov v delovni organizaciji in obnovitev poslovnih funkcij tozda Inženirski biroji.«

Pravite, da sklepov problemske konference niste uresnili. Ali to pomeni, da se v PMI ni po problemski konferenci nič spremenilo?

»Ne bi mogli reči, da ni bilo čisto nič narejenega. Vsekakor pa je bilo pre malo.«

Katere premike pa ste dosegli?

»Določene akcije so bile sprožene na samoupravnih organih in v ZK. Delavci so o problemih naše delovne organizacije razpravljali tudi na zborih, čeprav menim, da niso bili vsi zbori povsem uspešni. Vsekakor pa je o teh problemih seznanjen širok krog ljudi. Nekatere zadeve so se začele premikati, toda problemov nismo uspeli rešiti. Vendar imam občutek, da bi komunisti in delavci lahko preko družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov realizirali sklepe — ob pogoju, seveda, da prej poenotimo stališča.«

Kakšen je trenutno položaj v delovni organizaciji?

»Od pomladi je v Blisku ukrep družbenega varstva. Imeli so tudi neuspeh referendum o združitvi s Panonijo. Pojavil se je še en tozđ, ki potrebuje pomoč delovne organizacije — to je Elektrokovinar, opažamo pa tudi nekatere problematične usmeritve v mariborski Montaži. V tej situaciji je izvršni svet občinske skupščine Maribor — Tabor ustanovil de-

loavno skupino, ki naj ugotovi probleme in predlaga ukrepe za izboljšanje poslovanja v naši delovni organizaciji. V delovni skupini so predstavniki izvršnih svetov občin Maribor-Tabor, Tezno in Ptuj, poleg njih pa tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja, predstavniki vseh tozdov in delovne skupnosti PMI, ter predstavnik sozda, namestnik generalnega direktorja Janez Stanovnik, ki jo tudi vodi. Delovno skupino je imenoval izvršni svet Maribor-Tabor. Dolež se je sestala enkrat in določila nekaj akcij z rokom do 15 januarja.«

Katere so glavne naloge, ki jih je določila delovna skupina?

Rekel bi, da je razmišljanje na liniji usmeritev problemske konference s tem da so sprejeli še nekatere dopolnitve, ki pomenijo dodatno kvaliteto. Rdeča nit vseh predlogov je krepitev delovne organizacije PMI. Tovariš Stanovnik je v razpravi spomnil na principe organiziranosti v sozdu IMP, to je združevanje skupnih funkcij od komerciale, računovodstva do razvoja — na ravni delovne organizacije. Predsednik izvršnega sveta občine Maribor-Tabor pa je rekel, da izvršni svet ne bo podpiral akcij, ki bi pomenile prilaganje teh funkcij v tozdih. Zelijko, da delovna organizacija ostane delovna organizacija, da zadrži vse funkcije, ki jih ima sedaj, in jih še okrepi. Skratka, izvršni svet je predlagal delovni skupini, naj zasnjuje ukrepe za krepitev delovne organizacije PMI.«

Tako je izvenela tudi vaša problemska konferenca marca 1983. V razpravah so se vsi govorniki zavzemali za krepitev delovne organizacije. Čutili je bilo sicer razlike v ocenjevanju posameznih problemov, toda splošna usmeritev je bila pripravljeno na skupne akcije. Ali je mogoče, da je ta pripravljeno izhlapela, čim je bilo treba začeti z delom?

»Že ko sem poskušal magnetofonske trakove, sem dobil občutek, da problemska konferenca ni povsem uspela. Uspela pa ni, ker komunisti nismo povedali vsega tako, kot je v resnici. To je tudi vzrok, zakaj nismo uresničevali nalog, oziroma se je celotna politika delovne organizacije obrnila v nasprotno smer.«

In kakšne so vaše izkušnje o delovanju predsedstva problemske konference?

»Ne preveč ugodne. Povezovanje komunistov v delovni organizaciji ni zažvelo, kot smo si predstavljali. Smatram, da zakaj ni prišlo do povezovanja in oblikovanja enotnih stališč.«

L. J.

Kako gledamo človeka, ki smo mu zaupali vodstvo?

Majhnih ne upoštevamo?

Pravo delo, kot vemo, ni nobeno razvedrilo, ampak resna zadeva, čeravno dostikrat rečemo: »To delo me veseli... rad ga opravljam...« Posebno takrat tako mislimo, ko je treba za javnost kaj povedati, ali pa zagovarjati svoje delo, ker ga pač znaš opravljati, lahko avtomatično: misli so lahko čisto drugače, tudi klepet in celo dremanje sta možna. Toda ne pri vseh.

Ko ob prilikah preko televizije pokukamo v naše skupščinske in druge dvorane, vidimo, da tam sedijo kar postavniki dedci, med njimi tudi bolj redke, ali »krepke« ženske. Ti naši delegati in drugi samoupravni in še razni organi zasedajo in sejejo uspešno, pa tudi ne. Vsi diskutanti so bogati z besedami potem pa, saj vemo, marsikaj ne gre, pa znova začnejo isto temo, z drugimi besedami, prijemi, predlogi...

Ta pogled za stene naših samoupravljalcev sem omenil, da upremo še drugi pogled prav v našo sredino. V kolektivih, se razume, moramo imeti tudi vodstveni kader. Eni so to po strokovni plati, drugi pa spet voljeni. Tako poslovne delavce kot člane samoupravnih organov volimo oziroma imenujemo mi sami po določenih postopkih. Toda zavest, ki smo jo izrazili ob volitvah, sčasoma obledi, če se celo ne obrne v drugo stran, v kritiko, podtikanja in še kaj, kar lahko škoduje avtoriteti nekoga, pa čeprav vestno opravlja svoje delo.

Nekateri pa razmišljajo, da mora biti za komando res postaven možakar ali ženska, potem se z njima strinjamo, pa čeprav kozle streljata. Imata vsaj postavo. Tako gledanje seveda ni prispevek k naši zavesti, in odraz samoupravljaljske zrelosti, saj človeka ne moremo ceniti po višini in teži, pač pa po znanju in vlogi, ki mu je zaupana od kolektivov.

Direktor je postavljen pred nas, da mu pomagamo in ga poslušamo, ker neko hierarhijo moramo še vedno priznavati, saj imamo pač zadolžitve po stopnjah. Zato ne bo prav, ako v sebi razvijamo oceno: Ta pa s svojim obnašanjem in postavo ne more imeti avtoritete! (Seveda od ljudi postavljene, ne pa despotsko izsiljene.) In če je tak človek še blage narave, rekli bi celo kompromisarski, potem ga že imajo za ohlapnega. Čim ugotovijo, da nima trdne roke, sklenejo, da ga celo ni treba vedno upoštevati.

Toda s takim odnosom dajemo nezaupnico tudi sami sebi, kajti mi smo izbirali in ne moremo biti hvalospev našim sposobnostim, če smo res tako slabo izbrali. Očitno pa je tudi, da se ne znamo obvladovati, napake pa potem vidimo na drugem, s čimer lahko v veliki meri pripomoremo k temu, da pri delu ne dosegamo dovolj velikih uspehov. Sram ga je lahko, kdor ceni postavo, ne pa znanja in vestnosti.

F.V.

Stroji tu, stroji tam, vmes pa tozdovska meja iz zabojev

Zaradi lažje inventure?

Delati je treba, pravimo. V proizvodnji pa brez strojev ne moreš delati. In tudi tisti po pisarnah vedo, da kakor bo delo teklo doli, tako se bo tudi njim pri dohodku poznalo. Zato imamo tam tudi službe, ki morajo skrbeti, da vse funkcionira, kot je treba. Da, to je jasno — teoretično, sicer pa bi imel dosti pripomb na ažurnost. Nikomur se ne opazi, da bi se oznožil pri delu, ali dobil kak žulj. Pa pustimo solze, naj teko tistim, ki jim je do uspeha...

Tozda pod isto streho sta stroje spravila vsak na svoje polje, za mejo pa so kovinski zaboji. No, pa to ni tako hudo, pravijo, da bo tako inventura lažja. Mnogo uspeha inventurnim komisijam želim, čeprav z zamudo.

No pa to je tehnična stran, naš pa sedaj za nama — varstvo pri delu. Glavni mi je ob neki priliki čestital, da opisujem tudi take zadeve, imel pa bi mi še marsikaj povedati, tudi o tistih, ki jih nekako ne more dobiti v svojo bližino, torej tozdovce — varstvenike. Z nekaterimi menda še gre, so pa tudi takšni, ki si ne pustijo blizu — bodisi, da so prepričani, da vse znajo ali pa so tako grozno sramežljivi.

Na Trati vsi vidimo, da nam delovna mesta postajajo tesna. Nekje so stroji skoraj drug na drugem, čeprav nismo babe in dedci, samo da delamo. Za tolažbo pa imamo obljube, da bomo nekoč gradili. Dokler pa tega ni, si moramo

znati tudi staro okolje tako urediti, da bomo lahko varno delali za stroji, pri transportu, skladiščenju itd. Varo, pa ne samo to, tudi uspešno, kajti ni dovolj, da nekaj delaš, pač pa to, koliko narediš ob danih pogojih.

Toda ob tej ugotovitvi si moramo kar priznati, da delavnice po dvajsetih do tridesetih letih kar zastarijo, ponekod že po petih letih, kar smo spoznavali v svojem okolju, ko so komaj zidarstvo orodje odložili, pa so ga spet zagrabili in spremenili komaj postavljene zidove, stroje pa smo selili, kot to delajo nomadi, ali naši Romi. Brez zamere, sicer ne vemo točno, do kdaj bo sedanja organizacija dela in razporeditev strojev — morda do takrat, ko bo treba spet kak nov tozđ ustanoviti ali kaj podobnega? Delo pa le imamo, potrebno in tudi ne, ker pač nismo vedeži za nekaj let naprej, kaj in kako nam bo takrat všeč. In če hočemo biti gospodarji na svojem, je to še toliko bolj važno, samo morda ob tem ne vemo dovolj, kaj je cepitev moči, dela in seveda — dohodka.

To naj bo torej v razmislek tudi onim, ki morajo skrbeti za red na delovnem mestu, pa tudi da se vse hitro popravi s strani tistih, ki imajo to dolžnost, pa bo delo lahko varno in uspešno. Drugi so pa spet dolžni dogovoriti se o varstvu pri delu.

F.V.

Spoštujemo se, radi se imamo iščemo objektivne vzroke

...Pa vsi vemo, kaj ni prav

Dobro vsi vemo, kaj je slabo ali pa dobro. Tudi tisti to vedo, ki svoje naloge in obveznosti izvršujejo stihijsko ali avtomatično, ne da bi se posebno sekirali, kajti »vse gre v rok službe«. Iz socialnih, solidarnostnih in še kakih vzrokov takšnega »reveža« ne preganjamo zaradi njegovega slabega dela. Kar sprijaznimo se, da bomo imeli vsi nekaj manj, pa mirno vest.

Namesto, da bi mi predsednik delavskega sveta v tozdu kaj veselega povedal, je moral razlagati nedisciplino v kolektivu, ki se vleče, kot radi pravimo, od vrha navzdol, konkretno od DO v celice tozda.

Ker pa vsak izmed nas skoraj točno pozna svoje dnevne dolžnosti, za katere ima pravico dobiti plačo, a svojih obvez ne izpolnjuje, potem pri njem nekaj ne »štima«. Mu je omejeno, da bi uspešno delal, mu kdo ovira delovno zagnanost, ali ima torej objektivne

vzroke za neuspehe, pa nerad pokaže s prstom, kdo je tisti krivec? No, in če poznamo objektivne vzroke s številnimi še drugimi dodatki, smo dolžni pogledati tudi subjektivne vzroke! Ti so zelo pogosti, a ker se do neke mere spoštujemo, se imamo radi, je treba to zamolčati in iskati vse mogoče ovire zunaj nas.

Res se čudno sliši, ko predsednik delavskega sveta pravi, da so kar dve uri govorili o nedisciplini, pa čeprav jih tega, v osnovi, ni nihče učil, a jo tako dobro poznajo. Disciplina pa, vemo (vojak je najbolj), da je nujna za uspešno življenje. Če disciplinirano napravíš svoj izdelek, ga prodaš, dobiš denar, oni drugi bo pravočasno spekel kruh, da boš sit delal, in tako gre ta veriga, ti delaš zame, jaz zate, vleče na vse strani in to je pravzaprav edino prav. Kajti, če svojega dela ne opraviš, nimaš pravice dobiti denar, torej ga ne bo niti za kruh.

F.V.

Slabo delo pušča mnogo večjo sled od dobrega

Slabi so vedno drugi, jasno!

Kjer se dela, to vemo vsi, so lahko tudi težave. Kateri bi lahko rekli samoorganizacija. Zanimivo je bilo tudi, ko sem rekel kolegu, odličnemu delavcu: »Saj ti petkrat več narediš kot oni!« Pa mi je pojasnil: »To je odvisno od delovne zavesti.«

V tem je tudi jedro problema! Delovne zavesti je še presneto malo. In potem se nisem čudil, ko so se v organizaciji dela pritoževali posamezniki, da med tehnološki in pravih odnosov, mnogo počno po svoji, glavnega ne ubogajo in ta bolezen potem pada tudi v proizvodnjo, kjer nekateri delovne naloge na vse načine prikrivajo v svojo korist. Če pa poskusimo negativno ravnanje spraviti v pravne odnose, prizadeti koj zavpijejo, da je to poseganje v žep pravic iz dohodka po delu.

Pravimo včasih, res je lepo, če je kolektiv kot velika in srečna družina, kjer vsakdo pozna svojo dolžnost, da ni nikogar, ki bi s svojim nedelom visel na hrstu drugega, ker jesti pač mora. In zato, če hočemo uspeti pri svojem delu, ne sme biti vrzeli, v katerih bi iskali vzroke za neuspehe.

Zadnjič mi je sodelavec pripomnil, da naši ljudje svoj časopis premalo berejo, da bi videli sliko kolektiva in še kaj. »So pa z nogometom zato bolj na tekočem.« sem mu navrgel. To sem

M. P.

Disciplinski postopki stanejo

Disciplinska komisija tozda OV, ki je v sedanjem mandatnem obdobju na sedmih sejah obravnavala kršitve delovnih obveznosti delavcev dvakrat v postopku. V dveh postopkih je komisija hkrati obravnavala več delavcev, ker so skupaj kršili delovne obveznosti. V 15 primerih so bili obravnavani delavci, ki so storili po eno kršitev, ostali obravnavani delavci pa so z enim dejanjem storili več kršitev.

Tako je bilo obravnavanih 41 kršitev delovnih obveznosti, med katerimi je v 17 primerih šlo za neopravičeno izostajanje z dela, v petih primerih za prihajanje na delo v vinjenem stanju ali uživanje alkohola med delom v štirih za zapuščenje dela brez dovoljenja in za nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi ter druga nezakonita dejanja.

Disciplinska komisija je izrekle delavcem za kršitve 4 opominov, 12 javnih opominov, 7 prenehanj delovnega razmerja in enega pogojnega prenehanja delovnega razmerja za dobo od 6 do 12 mesecev.

Tri postopke je komisija zaključila s sklepom, da delavec ni storil kršitve delovnih obveznosti. Za neopravičeno izostajanje z dela je komisija izrekla en

opomin, sedem javnih opominov, 6 prenehanj delovnega razmerja in 4 pogojna prenehanja. Enemu delavcu je prenehalo delovno razmerje zaradi nezakonitega razpolaganja z družbenimi sredstvi.

Na delavski svet sta se na sklepe disciplinske komisije pritožila dva delavca in sicer na sklepe o prenehanju delovnega razmerja. Delavski svet je sprejmenil sklep o prenehanju delovnega razmerja v sklep o pogojnem prenehanju delovnega razmerja, enega nadomestil z opominom. Delavski svet je bil namreč v prvem primeru mnenja, da je potrebno delavcu dati priložnost, da se popravi, v drugem primeru pa je sklep o prenehanju nadomestil z novim sklepom v korist delavca zaradi

M. P.

Objekti, na katerih delajo Bliskovi monterji

Hitro končano delo na Muri

Mura v Murski Soboti, Agromerkur in bolnišnica Rakičan — to je nekaj pomembnejših objektov, na katerih delajo v zadnjem času Bliskovi monterji. Na bolnišnici Rakičan delajo tudi fantje iz Montaže Maribor in Klime montaže.

Zlasti na Muri so se Bliskovi monterji dobro odrezali in si prislužili številne pohvale investitorja. Gre za dela na razširitvi proizvodnje tozda Perilo, kjer so izvedli vse instalacije v dveh mesecih. Vodilna monterja za elektroinstalacije sta bila Jože Ftanko in Mirko Senik.

Poleg razširitve proizvodne hale pa Blisk izvaja v Muri tudi rekonstrukcijo kotlovnice za tozda Perilo. Dva kotla za 10 in 6 ton pare na uro — so že vgradili. Delo gre uspešno h koncu kljub težavam z nabavo materiala.

Bliskovi električarji delajo zdaj še dva stanovanjska bloka — enega v Murski Soboti in enega v Gornji Radgoni. Novembra so začeli delati tudi na obratu Agromerkurja v Murski Soboti (predelava klančnice), kjer Blisk izvaja tudi strojne instalacije. To delo morajo opraviti do poletja 1984.

Trenutno pa se Bliskovi monterji vodovoda in ogrevanja pri-

pravljajo na začetek obnavljanja Murinega obrata v Ljutomeru. Obetajo si še en večji posel — na farmi v Dražencih. Če prištemo še manjša dela imajo torej kar precej posla. Toda...

Vodja Bliskove strojne operative Janez Horvat pravi: »Če pogledamo skfēnjene pogodbe, bi lahko bili s količino dela zadovoljni. Žal pa nas izkušnje učijo, da redkokdaj uspemo začeti nove objekte v februarju ali marcu, pač pa se odpiranje novih objektov navadno zavleče v pomlad.«

Skratka, preveč zadovoljni v Blisku niso. Razen tega priznavajo, da je konkurenca za pridobivanje del izredno ostra, zato morajo pri ceni močno popuščati. Tarejo jih tudi težave pri nabavi materiala. V taki situaciji morajo fantje res pošteno zavhati rokave, da končajo delo v roku, kot so ga v Murinem tozdu Perilo.

L. J. Stanovanjska soseka Fužine v Ljubljani. (Foto: Marija Primc)

V Promontu ocenjujejo, da bo tudi letos delo težko pridobiti

Najbolj manjka dela za tozda Klime Montaža

V Promontu domnevajo, da se letos situacija na investicijskem področju ne bo bistveno izboljšala. Morda bo imelo tržišče kakšen objekt več kot v minulem letu, bodo pa zato pogoji, pod katerimi bodo dobili izvajalci objekte, precej težji kot v letu 1983. Pri tem so mišljeni tudi objekti, za katere sklepa pogodbe tozda Inženiring.

Investitorji zahtevajo kredite, fiksne cene, odlaganje plačil in terjajo cene, s katerimi ni mogoče pokrivati niti stroškov nabave materiala. Te cene so šestkrat posledica nelojalne konkurence neurejenega tržišča.

»O zasedenosti montaže tozdo OV in Klime montaža« je dejal direktor prodaje Milan Matičič, »lahko rečemo, da s pogodbami, ki so podpisane in, ki jih sedaj obdelujemo, vidimo, da bomo z deli zasedeni samo kratkoročno. V letu 1983 smo se končno tudi v montaži začeli medsebojno dogovarjati na prodajnem področju. Ugotovimo lahko, da je sedaj več dogovarjanja, usklajenega nastopanja pri investitorjih itd. Ocenimo lahko, da je to že začetek novih medsebojnih boljših odnosov v sozdu. Predvidevamo, da bo imel Promont letos na podlagi skupnega dogovora z Inženiringom v tujini povprečno 200 proizvodnih delavcev, kar pomeni 25 odstotkov vseh Promontovih proizvodnih zmogljivosti. Pri tem je treba

reči, da je obseg angažiranosti v tujini v celoti odvisen od uresničevanja člana tozda Inženiring, ki predvideva, da bo v tujini 600 monterjev iz celega IMP-ja.

Na podlagi take usmeritve ima Promont za letos izdelan plan prodaje in proizvodnje za SFRJ približno v višini 2.500.000.000 dinarjev.

Računamo, da bo plan realiziran s skupnimi močmi s tozdom Inženiring s tem, da bo Inženiring prevzel približno eno tretjino obveznosti.«

Tozdo OV je lani izpolnil plan pogodb, oziroma bi ga presegel, če se decembra 1983 ne bi podražili izdelki črne metalurgije, zaradi česar se je odločilo sklepanje nekaterih velikih pogodb.

Letos pa bo OV poleg del na cevovodih, za kar je specializiran, v Sloveniji sodeloval na objektih, kjer je angažirana vsa IMP-jeva operativa.

Kriza pri pridobivanju del je najbolj prizadela tozda Klime montažo, ki je specializiran za opravljanje instalacijskih del na

področju klimatizacije in prezračevanja. Prav zaradi te svoje specializiranosti se najpogosteje pojavlja na objektih kot nosilec del.

Klimate montaža je od vseh tozdo v okviru Promonta najbolj vezana na pridobivanje del na kompleksnih objektih prek Inženiringa. Tudi zaradi izpada pogodb v tozdu Inženiring, v letu 1983, je plan pogodb tega tozda neizpolnjen.

V kopskem tozdu Montaža so do konca leta 1983 izpolnili plan pogodb, ki naj bi jim prinesel okoli 38 milijonov dinarjev. Sedaj dela montaža na večjih gradbiščih, to so gradbišče Terme Portorož, ki bo zaključeno sredi letošnjega leta, ISKRA Šempeter, ki je v zaključni fazi, Lipa Ajdovščina, kjer dela Montaža skupaj z EMO Celje in bo predvidoma zaključeno letos spomladi.

V letošnje leto bo tozda prenesel iz leta 1983 precej manj del, kot jih je pa prenesel leto poprej iz leta 1982 v leto 1983 — to bo le za približno 80 do 100 milijonov dinarjev.

Montaža Koper ima v tujini 75 delavcev (22 odstotkov vseh zaposlenih v tozdu), od katerih jih je 53 v Iraku, 22 pa v Alžiriji. MARIJA PRIMC

Bloki v stanovanjski soseki Fužine v Ljubljani — montaža toplotne postaje v bloku.

Objekti, ki jih gradimo

Stanovanja v Fužinah

Monterji mariborskega tozda Montaža delajo na gradbišču dvanajstnadstropnih stanovanjskih stolpnih v Fužinah v Ljubljani. Tu so začeli vgrajevati instalacije maja lani, z deli pa predvidevajo na teh objektih zaključiti jeseni leta 1985.

Na gradbišču dela iz tega tozda povprečno 34 monterjev in sicer kleparji, vodovodni instalaterji in monterji centralnega ogrevanja. Elektro instalacije pa vgrajuje tozda Elektromontaža, ki ima na teh objektih okoli 15 do 20 monterjev. Na teh stolpnih, kjer bo 524 stanovanj, sta glavna izvajalca del Gradis Ljubljana in Pionir Novo mesto, ki opravljata na teh objektih vsa gradbeniška dela. Pri instalacijskih delih sodeluje na objektih Sigma Zalec, ki montira kuhinjske montažne elemente. Sanitarije v teh objektih dela Varstroj Gorenje.

Sistem gradnje teh objektov je montažen tako pri gradbenih in tudi instalacijskih delih. Take objekte dela IMP sedaj prvič. To delo je manj zahtevno kot klasično, vendar pa bolj precizno, posebno kar zadeva ogrevanje. Naselje se ogreva iz omrežja Toplane Ljubljana in prek toplotnih podpostaj, ki so v teh objektih, kar ohranja čistejši zrak v okolju.

Montaža Maribor na stanovanjskih objektih ne dela prvič, saj ima za seboj že nekaj izkušenj pri gradnji stanovanj. V prejšnjih letih so izvedli instalacije v stanovanjskih objektih Plava Laguna, Štepanjsko naselje, B 8 in B 10 v Šiški itd. Poleg del na objektih v Fužinah pa dela sedaj so na objektih Zvezda B 3, 4, 5 v Šiški (oficirska stanovanja) in zahtevnejša dela v toplotni oskrbi ter na onkološki bolnišnici.

Vodja gradbišč v Fužinah je Ivan Murgelj iz mariborskega tozda Montaža, vodilni monterji pa so Vili Hat, Mirko Marn in Štefan Hožjak.

Delo med gradbinci in drugimi izvajalci del ter Montažo Maribor na teh objektih je usklajeno.

Oprema, ki jo IMP-jevi monterji vgrajujejo v teh objektih, je jugoslovanska z izjemo jeklenih plastificiranih cevi za centralno kurjavo, ki so iz uvoza.

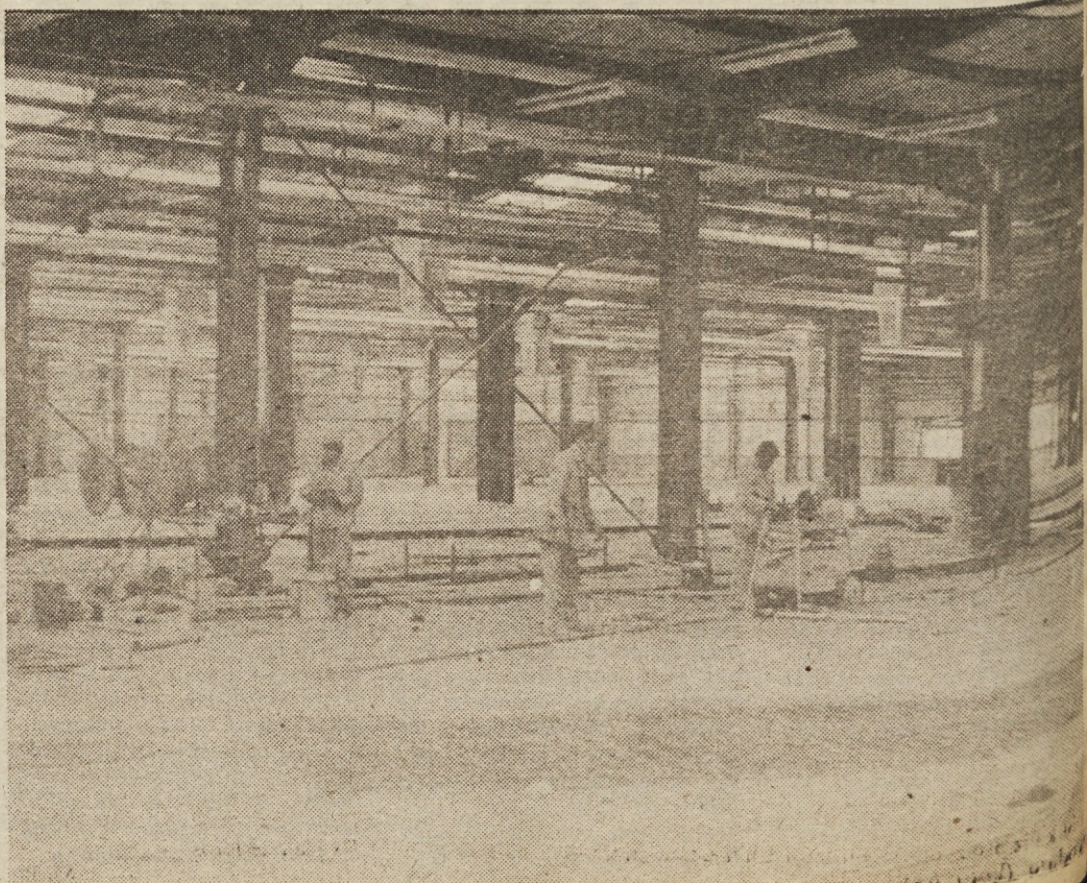
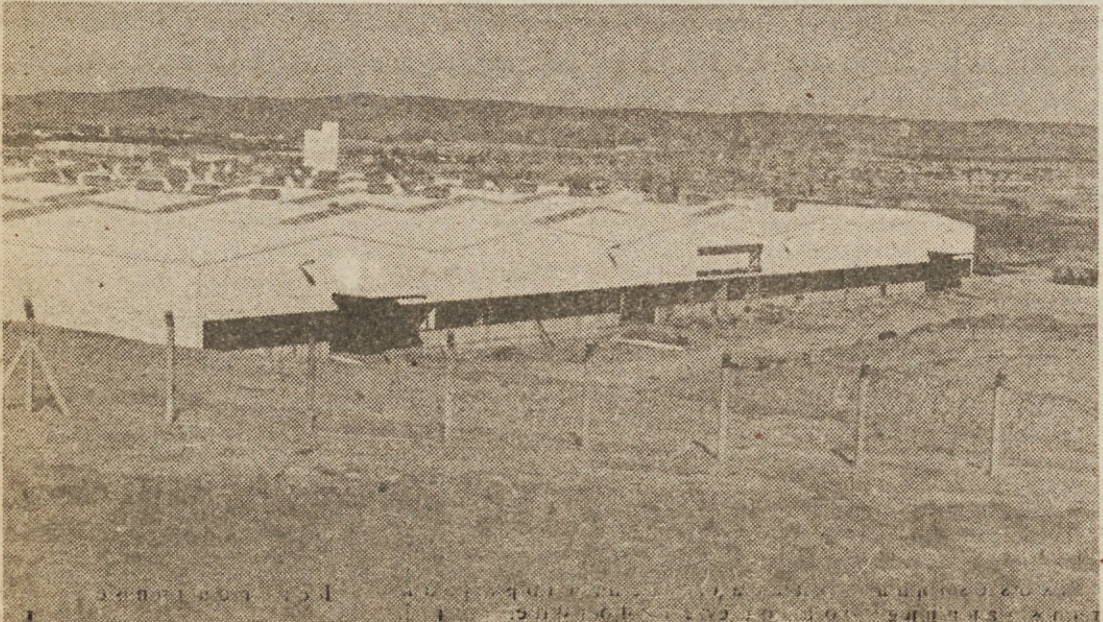
Monterji se pri delu na objektih v Fužinah srečujejo z nekaterimi problemi, predvsem pri izvedbi centralnega ogrevanja iz jeklenih cevi, ki jih morajo kriviti pri določeni temperaturi, saj v nasprotnem primeru zaščita na plastika razpoka.

Monterji imajo na gradbišču toplo malico iz IMP-jeve centralne kuhinje v Vojkovi ulici. Stanujejo pa v samskih domovih IMP.

Delamo v Alžiriji

Tovarna čevljev v El Bayadhu

Pisali smo že, da delamo tudi v Alžiriji. V prejšnji številki Glasnika smo objavili sliko z gradbišča v Frendi, zdaj pa objavljamo še posnetka z gradbišča tovarne v El Bayadhu in sicer na levi zunanji posnetek, desno pa notranjost proizvodne hale. V Alžiriji delajo monterji tozdo Montaža Koper in Elektromontaža. (Foto: Cerkovnik)

Decembra so med Bliskom in Panonijo začeli delati neposredno makadansko povezavo, ki je postala nujna zaradi vse obsežnejšega sodelovanja med obema organizacijama. Panonija je že precej časa preveč zalozena z delom, glede na svoje strojne kapacitete, tako da išče mnoge kooperante na murskosoboškem koncu. Pri tem je Panoniji priskočil na pomoč Blisk, ki je prevzel program TSN, prevzeli pa bodo tudi nekaj storitev za brane, predstevnik in traktorski nakladalec — skratka, dela, za katera ima Blisk stroje in kvalificirane ljudi. Takšno sodelovanje terja seveda precej transporta med obema organizacijama, ki sta sicer posesti, da ju je doslej ločil plot. Tako so se odločili zgraditi pot, ki bo obe tovarni neposredno povezala. (Foto: L. J.)

Panonijini načrti za leto 1984

Kar 26 odstotkov večji fizični obseg proizvodnje!

Panonija načrtuje, da bo v letu 1984 povečala fizično obseg proizvodnje kar za 26 odstotkov, celotni prihodek pa za 81 odstotkov.

To se za sedanje recesijske čase sliši kot izredno optimistična napoved. Direktor Panonije Emil Zelko pa je povedal, da bi kupci vzeli še več njihovih strojev, pa se v Panoniji niso upali sprejeti še večjega plana, ker ne vedo kakšna bo oskrba s surovinami. Pričakujejo težave z devizami, zato tudi z vso zavzetostjo iščejo izvozne možnosti, kjer so že dosegli prve uspehe.

Oskrba s surovinami bo velika neznanica, saj do konca decembra ni hotel skoraj noben dobavitelj podpisati pogodbe za leto 1984. Zelko pravi, da takšne negotovosti ni bilo še nobeno leto. Posebno pozornost namenjajo v Panoniji prihodnje leto nameniti osebnim dohodkom. Na lestvici povprečnih osebnih dohodkov v IMP-ju je namreč ta delovna organizacija vsa zadnja leta prav na koncu. Na to so opozorili tudi delavci na občnem zboru sindikata in menili, da mora vodstvo skrbeti za zdravo rast gospodarskih rezultatov, namreč da se bo večji obseg proizvodnje odrazil tudi na večjem dohodku delovne organizacije in debelejših plačilnih kovertah delavcev.

Direktor Zelko se je strinjal, da so osebni dohodki zaradi nekajletnega zaostajanja zdaj ena glavnih nalog. Za letos načrtujejo, da bo povprečni mesečni osebni dohodek 20.273 dinarjev, s čemer se bodo z zadnjih mest preselili med srednjeuspešne IMP-jeve tozde. Letos bo njihov povprečni osebni dohodek okrog 15.000 dinarjev.

28. decembra je bil v Panoniji pogovor z delavci, zaposlenimi v tujini. Najprej so si ogledali tovarno, kjer jih je direktor delovne organizacije Emil Zelko seznanil z organiziranostjo proizvodnje in proizvodnimi programi, kar so naši gostje z zanimanjem poslušali in postavili precej vprašanj. V Panoniji so pripravili nekaj konkretnih predlogov za sodelovanje z delavci, zaposlenimi v tujini, ki se nameravajo zaposliti doma. Ena od možnosti je kooperacijska proizvodnja, za kar so v Panoniji izdelali sedaj presega 30 milijonov dinarjev. V naši delovni organizaciji bodo dobili zaposlitev tudi vsi, ki bodo za potrebe Panonije uvozili stroj ali strojno opremo. Na tak način bi zaposlili 30 delavcev. Razgovora in sledila pa se je udeležilo 10 delavcev. Slika iz proizvodnje, direktor Emil Zelko zdomce seznanja s proizvodnjo. (Foto: frku)

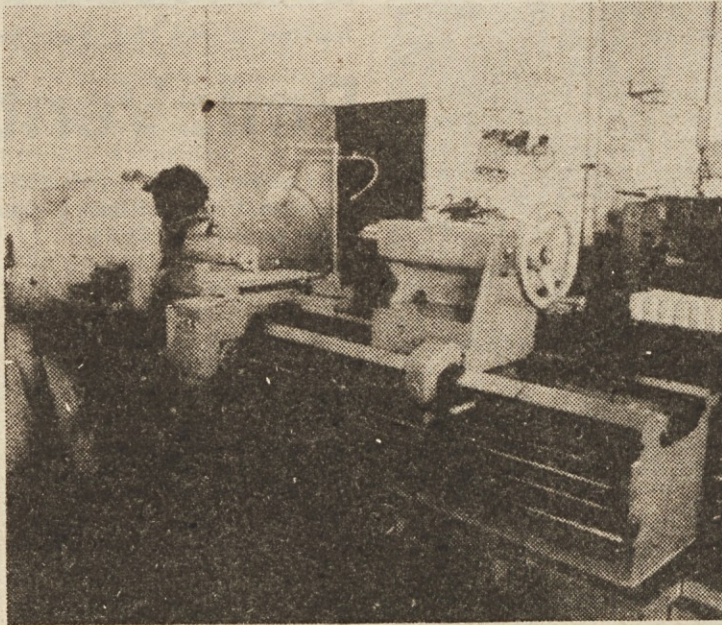
Seveda bo treba za večje osebne dohodke najprej ustvariti nekaj pogojev. Načrtujejo, da bodo od šestindvajsetih odstotkov povečane proizvodnje dosegli 20 odstotkov z večjo storilnostjo, število zaposlenih pa povečali le za 6 odstotkov.

Toliko povečati storilnost se seveda ne da le s tem, da vsak posameznik bolj napne moči. Tako načrtujejo določene izboljšave tehnologije, 56 milijonov dinarjev pa so predvideli za nakup drobnega orodja, da bodo delavci učinkoviteje delali. Razmišljajo pa tudi o boljši organizaciji dela in seveda tudi o zaostritvi discipline. (Na sindikalnem občnem zboru so na primer, sprejeli tudi sklep, da je treba uvesti alkoteste — proti čemur je bilo kar precej protestov že na občnem zboru.)

Drugi pogoj za Panonijino uspešno gospodarjenje pa je ureditev finančnega poslovanja. Panonija se otepa s stalno nelikvidnostjo, ker nima dovolj denarja za tako velik obseg poslovanja, kot ga je dosegla. Zdaj skupaj s temeljno banko Murska Sobota pripravljajo program, da bodo sanirali svojo nelikvidnost.

In tretji pogoj so cene. Zelko pravi, da bo imela Panonija letos razmeroma slab gospodarski rezultat, ker so dosegli podražitve svojih izdelkov prepozno in še to ne v zadovoljivi višini. Zato so natančno preračunali, koliko stane proizvodnja njihovih izdelkov in jasno opredelili, kakšno ceno morajo doseči za vsak izdelek in kdaj.

LOJZE JAVORNIK

IZVOZNI DOSEŽKI NAŠIH ORGANIZACIJ • IZVOZNI DOSEŽKI NAŠIH ORGANIZACIJ • IZVOZNI DO

Skip: dogovori o izvozu v SZ

Skip je devetega decembra obiskala druga delegacija iz beloruske sovjetske socialistične republike, ki jo je vodil minister za trgovino Nikolaj A. Makajed. V delegaciji sta bila namestnik vodje predstavništva beloruske sovjetske socialistične republike pri federaciji v Moskvi Arkadij Masalski in referentka v ministru trgovine omenjene republike Ljudmila Begun.

Ob tem obisku so se v Skipu dogovorili, da se bodo v drugi polovici januarja letos v Moskvi sestali Skipovi predstavniki in predstavniki iz beloruske sovjetske socialistične republike, kjer bodo dokončno določili obliko sodelovanja s tehnične in komercialne strani.

Prve sestanke je imel Skip avgusta lani v Moskvi, kjer so se pogovarjali o prodaji Skipovih izdelkov v Sovjetski zvezi in o prenosu Skipove tehnologije izdelovanja rovokopačev na traktorski osnovi v belorusko tovarno traktorjev v Mipsku.

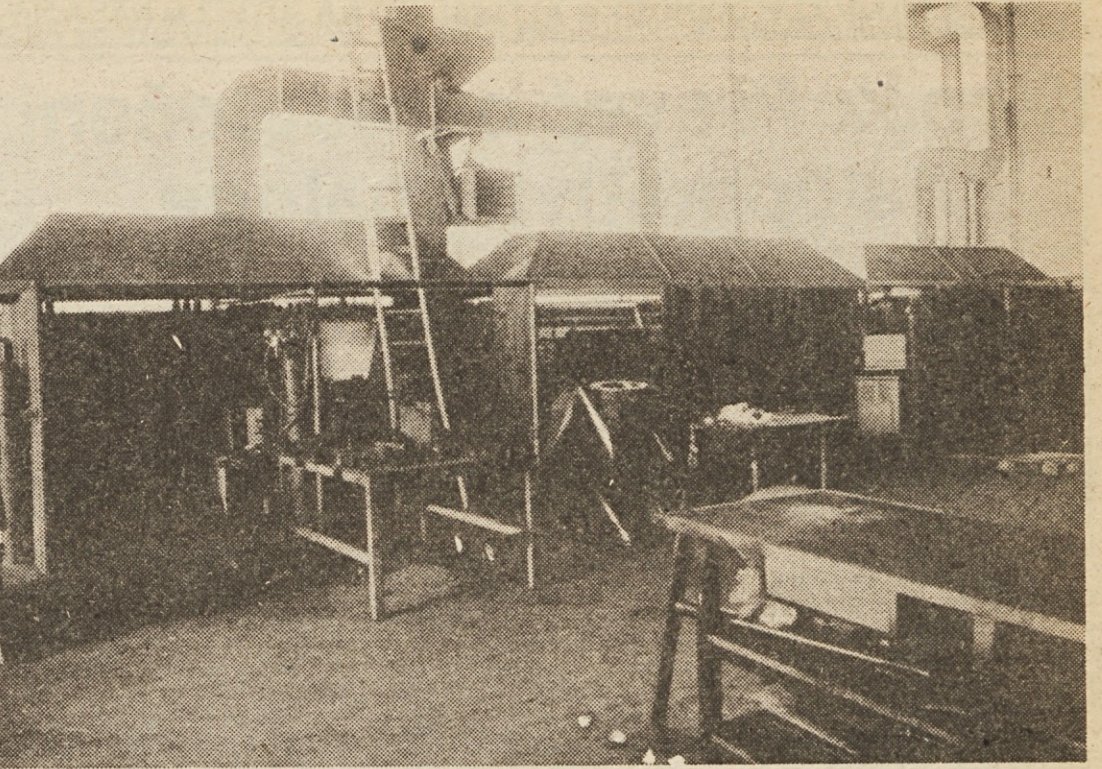
Nosilec nalog v zvezi s temi dogovori z jugoslovanske strani je ljubljanska Metalka.

O sodelovanju med Skipom in tovarno traktorjev v Minsku ob obisku državne delegacije beloruske sovjetske socialistične republike oktobra v Sloveniji.

V Skipu se zavedajo, da sodelovanja s Sovjetsko zvezo ne bodo mogli vzpostaviti čez noč, vendar upajo, da bodo letos naredene predpriprave tako, da si od tega sodelovanja obetajo komercialne uspehe šele leta 1985 in 1986. To pričakujejo zaradi tega, ker je leta 1986 prvo leto naslednjega petletnega plana Sovjetske zveze.

V Skipu si tudi obetajo, da bodo nekatere svoje izdelke v okviru materialne menjave med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo izvažali že letos.

M. P.

Iz tozda Blisk

Nova stružnica, kabine za varilce

V proizvodnji hali tozda Blisk je zadnje čase kar precej novosti. Obiskovalec ne more spregledati varilnih kabin, ki so jih naredili, da bi imeli boljše delovne razmere. V Blisku imajo pač proizvodnjo, ki terja precej varjenja — tako pri izdelavi kmetijskih strojev. TSN programu kot tudi pri kooperaciji za Panonijo. Tako so zgradili 10 kabin za varilce, kjer odsesujejo vse pline, ki nastajajo pri varjenju. Nabavili so tudi nov Iskrin varilni aparat za MAG postopek.

V novi varilnici bodo razvijali tudi delavniško pripravo za montažna dela, s tem da bodo izdelali razdelilce, raztezne posode in druge montažne elemente in tako gotovo prihranili precej truda monterjem na terenu.

V sosednjem prostoru pa imajo novo stružnico potisje PA 900 M. Tudi tega stroja so bili veseli, saj omogoča struženje večjih izdelkov — do premera 900 milimetrov.

V planu za letošnje leto je najbolj nujna postavka kabine za pekanje v Bliskovni livarni, kjer so delovne razmere res težavne. Zgoraj: Varilne kabine, levo: Nova stružnica (Foto: L. J.)

Klima Celje: Tuji projektanti nas sploh ne poznajo

Klimin tozd Industrijska proizvodnja je v desetih mesecih izvozila skoraj 40 milijonov dinarjev svojih izdelkov in s tem že za 67 odstotkov presegl celotni izvozni načrt. V fakturirani realizaciji tega tozda pa ni izvoz niti 4 odstotke.

Levji delež Kliminega izvoza so bile dobave za projekte, ki jih izvajamo v Iraku. Razen tega pa so dosegli tudi upoštevanja vredni izvoz v ZRN in ostale razvite države, nekaj pa so izvozili tudi na Vzhod.

Ugodna je tudi primerjava z uvozom, saj so v desetih mesecih izvozili več kot trikrat toliko kot uvozili.

Direktor tozda Industrijska proizvodnja Bert Vrhovec ob tem opozarja, da precej njihovih izdelkov izvozijo drugi. Sem sodi ladijska oprema, ki jo Klima ladjedelnicam dobavlja za dinarje — razen kabinetov, ki jih sami uvažajo in zato od ladjedelnic dobijo devizno participacijo. Pa tudi ostalo njihovo opremo kupujejo druge montažne organizacije za dinarje in jo nato vzgrajujejo v tujini. Skratka, če bi lahko vse to všteli v svoj izvoz, je Vrhovec prepričan, da bi presegli 10-odstotni delež izvoza v fakturirani realizaciji.

S tem pa dokazujejo trditev, da Industrijska proizvodnja ima

izdelke, ki bi jih lahko prodajala v tujini. Problem je drugje: namreč v tem, da nima prodajne službe, ki bi lahko te izdelke učinkovito prodajala v tujini. Seveda je nemogoče, da bi si kateri koli tozd sam oblikoval takšno službo — toda tudi sozd kot celota še ni ustrezno organiziran za prodor v tujino.

Takole razmišlja Bert Vrhovec: »Mi nimamo stalne obdelave tujega tržišča. To velja tako za Klimo kot za IMP in nasploh za jugoslovansko gospodarstvo. Mi nismo organizirani tako, da bi uspeli na tujem ponuditi svoje standardne proizvode, ker ne iščemo kupca mi. Običajno je tako, da kupec išče nas, kar pomeni, da nam postavi svoje posebne želje in zato moramo razvijati izdelke posebej za izvoz. Industrijska proizvodnja je preko Inženiringa sklenila dober posel za dobavo grelnikov v Irak. Mi grelnike sicer proizvajamo, toda ti, ki smo jih izvozili v Irak, so bili popolnoma nov izdelek. Bili so kvalitetni, kar potrjujejo

izjave investitorjev, prevzemnih organov in Inženiringa, toda tako se mi zdi, da bi v IMP-ju težko našli primer, ko smo izvozili kak standarden izdelek. V najboljšem primeru smo morali standardni izdelek samo prilagoditi za posebne kupčeve zahteve.

Saj je po svoje logično, da se prilagajamo zahtevam kupcev. Toda če bi bili stalno in sistematično prisotni na tujih tržiščih, bi najbrž dosegli tudi to, da bi projektanti že v projektih upoštevali naše izdelke!«

Izvoz je včasih nujen tudi za razvoj — na primer za proizvodnjo tistih izdelkov, ki terjajo draga orodja, doma pa jih ni mogoče prodajati v dovolj velikih serijah. Klima Celje ima lep primer: V zaključni fazi razvoja nimajo nove aksialne ventilatorje z litimi lopaticami. Prvi testi kažejo, da se bodo ti ventilatorji lahko kosali s katerim koli tujim izdelkom. Treba pa bo narediti kokile, v katerih bodo ulivali lopatic. V Klimi bi radi imeli kompletno serijo od premera 450 do 2500 milimetrov. Za manjše ventilatorje še gre, za večje pa bo kokila zelo draga in treba bo prodati precej kosov da se bo strošek orodja izplačal. Če bi jih lahko prodajali na tuje, bi bila rešitev. Toda ne verjamejo, da bodo lahko sami našli dovolj kupcev, to bi morali reševati skupaj v sozdu.

Vodja Kliminega marketinga Jože Zidanšek meni, da bi bilo za IMP koristno, če bi odprli predstavništvo v ZRN. Nemški trg letno potrebuje okrog 100.000 centrifugalnih ventilatorjev. Sami jih ne naredijo dovolj, zato jih na veliko kupujejo od Italijanov. »Pri sedanjem tečaju dinarja sem prepričan, da bi lahko IMP s svojimi ventilatorji — Kliminimi in drugimi — prodrli na nemško tržišče. Toda danes nismo organizirani, da bi lahko obdelovali to tržišče,« pravi Zidanšek.

Ideja, vredna premisleka.

L. J.

Panonija: Izvoz v Italijo in na Poljsko

Panonija se je konec lanskega leta dogovorila za dva pomembna izvozna posla. Gre za sodelovanje z italijansko firmo Pegari ter za izvoz na Poljsko v sodelovanju z zagrebško Poljoopskrbo.

S Pegarom je Panonija že podpisala pogodbo o sodelovanju pri proizvodnji diskastih rotirajočih frez. Gre za kompenzacijski posel v vrednosti 192 milijonov lir. Obenem je to neke vrste preiskus Panonijinih zmogljivosti. Če bo Pogoraro zadovoljen s kvaliteto, namreč namerava v Mursko Soboto prenesti kompletno linijo za proizvodnjo frez.

S Poljsko pa je dogovorjeno, da Panonija preko Poljoopskrbe izvozila 2.000 kosilnic, po 1.000 nahrbtnih škropilnic, prevoznih škropilnic in avtomobilskih prikolic ter 100 traktorskih nakladalcev. Vrednost teh izdelkov je kar milijon dolarjev, vendar pa gre za blagovno menjavo, tako da se bo Panoniji sicer priznal dosežen izvoz, deviznih prilivov pa ne bo dobila. Pač pa bo Panonija iz Poljske uvozila črpalke za traktorske škropilnice. Ostalo blago, s katerim bo Poljska pokrila vrednost Panonijinega izvoza, bo prevzela Poljoopskrba.

L. J.

Klimat: Preveč osredotočeni na operativne naloge

V Klimatu opravlja razvojno dejavnost razvojni oddelek in jo nadaljuje konstrukcijski in razvojno tehnološki oddelek in sicer tako, da razvojni oddelek naredi zasnovno izdelka, konstrukcijski in razvojno tehnološki oddelek pa ga obdelata.

V tovarni potem izdelajo prototip, ki gre zatem v meritve, nakar opravijo korekturo izdelka. Težave so v tem, da še nista ločena konstrukcijski operativni in razvojni oddelek in tudi ne tehnološki oddelek. S tem se nekatere naloge pokrivajo.

Ta organiziranost traja od letošnjega aprila in sicer je tako zasnovno predlagala komisija za razvojna in tehnična vprašanja v sozdu. Pri obdelavi izdelka ima trenutno vedno prednost operativno delo, kar je seveda logično. S tem pa pride v praksi do zapostavljanja razvojnega dela.

Ta dosledna naravnost na operativno delo je v preteklosti vplivala tudi na sam programsko razvojno oddelek tako, da ni mogel opraviti vseh začrtanih nalog, zato je bilo treba ta trend obrniti. »Pričakujemo«, je dejal vodja razvojnega oddelka Klimata Janez Dolinar, »da bomo v

najkrajšem času ločili razvojno in operativno delo, da bi se potem lahko posvetili razvojnemu delu v celoti in bi potem razvojna dejavnost zaživela tako, kot mora.«

Plan razvojnega dela izdelka programsko razvojni sektor, potem pa dasta nanj komercialni in tehnični sektor Klimata pripombe, sprejme pa ga kolegij delovne organizacije Klimat. Pri tem upoštevajo srednjeročni plan, ki je usklajen s skupnostjo tozodov za klimatizacijo.

Čas zasnovne izdelka do ničelne serije je odvisen od zahtevnosti izdelka in od tržnega interesa za izdelek in traja približno eno leto. Pri izdelkih, ki so vezani na zahtevnejšo tehnologijo, pa traja postopek uvajanja v proizvodnjo tudi več kot eno leto.

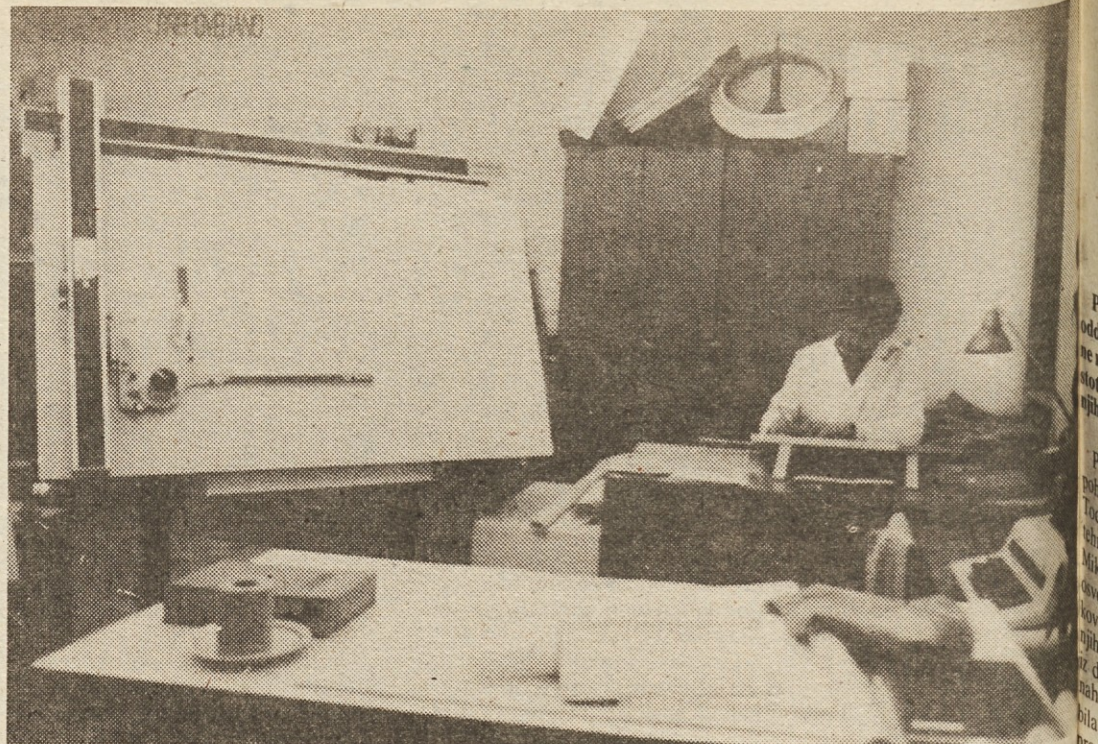
Razvojni oddelek je sedaj zelo dobro opremljen, vendar v Klimatu merilne proge še izgraju-

jejo in kompletirajo merilno opremo. Tarejo pa jih prostorski problemi in sicer kratkoročno bi morali pridobiti prostore, za ustrezno organiziranje celotne razvojne dejavnosti. Dolgoročno pa je nerešen problem stavbe na Titovi 124, ki je namenjena rušenju. Ta problem bo treba v srednjeročnem planu reševati z investiranjem v novo rešitev. Ena varianta za to bi bila širjenje stavbe na Titovi 126.

Kar zadeva raziskave trga, je to v IMP še precej stihijsko. Del informacij o potrebnosti izdelka na trgu dobi komercialna služba Klimata, en del jih pride iz inženiringa in Marketinga, vendar to še zdaleč ne zadostuje za organizirano in kontinuirano informacijo o potrebah tržišča, da bi lahko zanesljivo programirali razvojno dejavnost.

Pri razvojnem delu Klimat upošteva predvsem potrebe za izvoz in si prizadeva z uvajanjem sodobne tehnologije, da bi imeli izdelki ustrezno kvaliteto.

M. P.

Razvojni oddelek PMI. (Foto: Marija Primc)

Pmi: Ventilatorji za Avstralce

Razvojno delo v DO PMI Maribor je organizirano v njeni delovni skupnosti. V razvojni službi je zaposlenih 11 delavcev. Vodja razvojne službe pa je Mirko Ogris.

pomembnejših izdelkov, je tudi ovrednoten.

»Pri razvoju«, pravi Mirko Ogris, »se trudimo, da bo imel izdelek take tehnične lastnosti, da se lahko prodaja na tuja tržišča. V tej smeri smo že dosegli nekaj uspehov. Tako smo pred sklenitvijo pogodbe o rednem letnem izvozu, akcionalnih ventilatorjev v Avstralijo.«

Plan razvojnega dela sprejemajo v dogovoru s tozdi oziroma z njihovimi proizvodnimi službami v okviru razvojnih usmeritev na delavskih svetih tozodov.

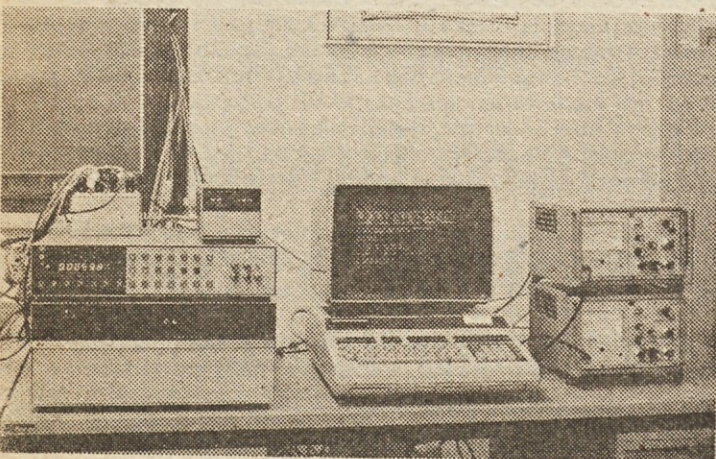
Uvajanje izdelkov v proizvodnjo je odvisno od izdelka in od vseh potrebnih del pri realizaciji razvojno raziskovalnega dosežka.

Dela, ki so potrebna pri realizaciji tega dosežka pa so raziskave tržišča, načrtovanje razvojne, razvojno delo, tehnična verifikacija izdelka (izdelava prototipa meritve, preizkusi, atestacija tehnologija izdelave, prodaja izdelka na tržišče. To so pa vsa potrebna dela v zvezi z uvajanjem enega izdelka na tržišče.

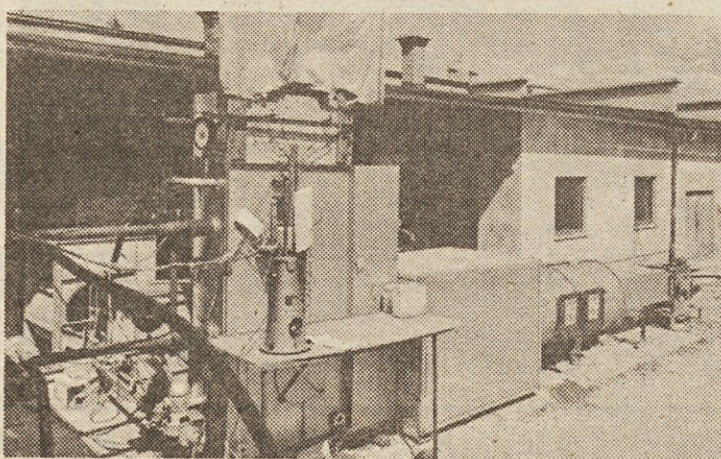
Rok, da pride en izdelek na tržišče pa je od enega leta do treh let.

Opremljenost razvojnih oddelkov je zelo pomanjkljiva. Težave so v tem, ker ni mogoče dobiti novih informacij in literature iz uvoza.

MARIJA PRIMC

Delovna organizacija Klimat ima za naše razmere precej dobro opremljen razvojni laboratorij. Na sliki levo: Merilni instrumenti, desno: Merilna proga za preizkušanje hladilnih stolpov.

Klima Celje: Razvili so novo generacijo aksialnih ventilatorjev

Klimin tozdi Industrijska proizvodnja ima razvojni sektor s 40 delavci. Toda v tem sektorju sta tudi konstrukcija orodij in elektrooddelek, tako, da dejansko sestavljajo razvojno ekipo vodja oddelka, štirje razvijalci z visokošolsko izobrazbo in dve risarki. V razvojnem sektorju je tudi prototipna delavnica s petimi delavci.

»Industrijska proizvodnja nameni za razvojni sektor okrog 7 odstotkov celotnega prihodka, kar je veliko za slovenske in jugoslovanske razmere«, je rekel direktor tozda Bert Vrhovec, vendar je takoj dodal, da je ta denar razbit na mnogo izdelkov, ki jih razvijajo.

»Razen tega je to denar za financiranje celotnega razvojnega sektorja, ki šteje 40 ljudi, medtem ko jih ima razvojni oddelek znotraj razvojnega sektorja le 7,« je menil vodja razvojnega sektorja Avgust Črepinšek.

Skratka, Klimini razvijalci menijo, da jih je premalo. Direktor tozda se strinja. »Naša najšibkejša točka je, da nimamo v razvojnem sektorju nikogar, ki bi skrbel za stalno strokovno povezavo s fundamentalnim razvojem, ki ga lahko naročimo v kateri koli za to usposobljeni instituciji.«

Osnovna politika v Klimini Industrijski proizvodnji namreč je, podobno kot lahko rečemo za večino IMP-jevih tozodov, da lastnemu razvojnemu oddelku nalagajo predvsem aplikativne naloge, medtem ko fundamentalne raziskave naročajo pri institutih, ki imajo ustrezno opremo in strokovnjake. Načeloma je to logično, saj bi bilo prehudo breme kupovati drago razvojno opremo, ki je sami ne bi mogli popolnoma izkoristiti. V praksi pa ugotavljajo, da tudi ugledne raziskovalne ustanove svojega dela ne opravijo vedno dobro. »Ker mi nimamo človeka, ki bi delo zunanjih institucij stalno nadziral, se nam je že zgodilo, da smo dobili slab izdelek, pa še drago smo ga plačali,« pravi Vrhovec.

Rešitev pa ni preprosta — in to ne le zaradi denarja, pač pa tudi

zaradi lokacije. Bert Vrhovec je povedal primer: »Pogovarjal sem se z magistrom ljubljanske Strojne fakultete, ki je nazadnje šel raje na oddelek vzdrževanja v ljubljanski Tobačni tovarni kot pa v naš razvoj, čeprav smo mu mi ponujali višji osebni dohodek. Hotel je pač ostati v Ljubljani, da bi bil bližje Strojni fakulteti. Toda če govorimo o stiku s stroko, mislim, da bi imel pri nas vendarle boljše možnosti, saj je vprašanje, s kakšnimi nalogami ga bodo zasuli v Ljubljani.«

Pri določanju razvojnih nalog izhajajo v Klimi iz srednjeročnega plana, kjer sta poudarjeni dve glavni usmeritvi:

1.) Industrijska klimatizacija in odpraševanje.

2.) Farnska oprema (to je naprava za prezračevanje, gretje, hlajenje in vlaženje vključno z avtomatikami).

Na vsakem od teh področij ima Klima cel spekter izdelkov, ki jih je razvila že pred leti in so že znani na tržišču. Seveda pa čas terja stalne izboljšave. V stikih s kupci ugotavljajo, kje so njihove šibke točke ali kje se odpirajo nove možnosti. Na podlagi teh ugotovitev potem določajo razvojne naloge. Toda praviloma ne začnejo z ničle, pač pa dopolnjujejo in izpopolnjujejo izdelke, ki jih že imajo v programu.

Tak primer so njihovi novi aksialni ventilatorji, kjer po lastni oceni zaostajajo. Tako so v sodelovanju s Turboinštitutom zasnovali razvoj aksialnih ventilatorjev, ki bodo imeli lopatice iz kokilne litine. Nastavitev lopatic izven pogona in sploh njihov premišljen profil bo omogočil izredno velike izkoristke. Prvi primer nove generacije Kliminih ventilatorjev je tip AVS, ki so ga

pokazali letos na Interklime. V kratkem pa bodo imeli razvito celo paleto novih aksialnih ventilatorjev, ki bodo na evropski ravni.

Primer, ko so priredili svoje izdelke novemu namenu so naprave za klimatizacijo železniških spalnikov, ki jih izdeluje Goša. Zgodba je poučna, ker kaže, da se spleča biti potrpežljiv. V Klimi so bili prepričani, da lahko naredijo naprave, ki bodo enakovredne tujim, ki jih je Goša dolga leta uvažala. Dve leti so delali meritve med vožnjo in nazadnje se je kupec prepričal, da Klimine naprave res niso nič slabše od Friedman-Mayerjevega sistema. Na razplet pa vplivajo tudi uvozne omejitve, zaradi katerih je Goša zadovoljna, da lahko kupi opremo doma, Klima pa ima delo.

Tudi kanalski ventilatorji so podoben primer. »Ker smo uporabili obstoječe elemente, smo v štirih mesecih opravili kompletno razvojno delo in naredili prototipe,« je povedal Avgust Črepinšek. Ko so jih pokazali na Interklime, so ugotovili precejšnjo zanimanje kupcev, saj so bili ravno kanalski ventilatorji njihova najbolj odmevna novost. Dobre novice so prišle tudi iz Turboinštituta, kjer so namenili tem ventilatorjem celo boljše karakteristike, kot so jih pričakovali.

Kanalski ventilatorji so tipičen serijski izdelek, kjer so osnova serijski rotorji. Sodeloval bo tudi drugi Klimin tozdi Montažna proizvodnja, kjer bodo delali ohišja. V Promontovem tozdu Klima montaža pa so našli ustrezne elastične priključke, ki so tudi tipski izdelek.

V prihodnjem letu pa bodo največ pozornosti posvetili izkoriščanju oziroma regeneraciji odpadne toplote, kar je glede na energetsko krizo tudi izredno aktualna naloga, Klima Celje pa

je v IMP-ju določena kot nosilec tega programa.

Industrijska proizvodnja razvija ta program na treh področjih:

1.) Izkoriščanje toplote dimnih plinov — kjer so osnova njihovi jekleni ovalnocevi izmenjevalci toplote.

2.) Izkoriščanje toplote odpadnega zraka (s križnimi in ploščnimi izmenjevalci, razvijajo pa tudi steklene).

3.) Zamenjevanje tekočih goriv s trdnimi — to je premogom.

Pogovora o razvojnem delu seveda nismo mogli končati brez vprašanja, kako v Klimi ocenjujejo usklajenost razvojne dejavnosti v sozdu — posebej se, ker imamo ravno na področju prezračevanja in klimatizacije največ proizvajalcev in tudi največ prekrivanja programov. Zato imamo tudi Skupnost tozodov klimatizacije, ki naj bi skrbel, da se bodo naši proizvajalci dopolnjevali, ne pa da si konkurirajo.

»Prav gotovo čutimo pozitivne rezultate Skupnosti tozodov klimatizacije, vendar to še ni povsem zaživela,« meni Bert Vrhovec. »Popolnoma zaživela pa ni, ker nima mehanizma, s katerim bi dosegla dosledno izvajanje sklepev. Ta mehanizem bi moral nujno vključevati tudi sankcije za kršenje dogovorov. Na Skupnosti tozodov klimatizacije najbolj pogrešam koordinacijo dela, saj je razvoj izredno draga zadeva in se moramo na tem področju obnašati racionalno. Mislim, da bi moral vsak tozdi skupnost obvestiti o vseh tistih svojih razvojnih projektih, kjer ni opredeljen kot izključen nosilec razvoja.«

Pa se vi tega držite?

»Vsekakor. Mi skupnost obveščamo o vseh takšnih novostih, na primer o razvoju aksialnih ventilatorjev.«

L. J.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega dragega Antona Gradiška se iskreno zahvaljujemo za poklonjeno cvetje in vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna hvala govorniku za tople poslovilne besede in pevcom za odpete žalostinke.

Zaljujoča

rodbina Gradišek

Ob boleči izgubi moža in očeta Ivana Skaleta se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem in OOS Elektromontaže za darovane vence in cvetje, enako tudi vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zena Milka in hčerka Janja z družino

Ob smrti moje mame se zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem tozdi Elektromontaže za darovano cvetje, izraženo sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Kos Anton

Ob prerani smrti mojega očeta Franca Jernejca-Milčeta, se iskreno zahvaljujem sodelavcem tozdi Marketinga, ki so se poklonili njegovemu spominu, ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence.

Zahvaljujem se tudi nekdanjim sodelavcem tozdi Dvigalo.

Nadja Jernejc z mamo in bratom

Ob smrti očeta se iskreno zahvaljujem OOS delovne skupnosti Emond in vsem sodelavkam in sodelavcem za vence in spremstvo na zadnji poti.

Marija Černe

Ob smrti drage mame se iskreno zahvaljujemo sindikalni organizaciji in sodelavcem tozdi OV za vence, izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti.

Svenšek Barbara in sin Janez

Panonija: Razvoj izdelkov, v katerih sta delo in znanje

Panonija ima organiziran razvojno-tehnološki oddelek kot poseben oddelek v tehničnem sektorju. Zaposlenih je 15 ljudi, s strukturo pa se ne morejo preveč pohvaliti saj je strokovnjakov z visoko šolo le 20 odstotkov, po 40 odstotkov pa je razvojnikov z diplomami višjih in srednjih šol.

Panonija se doslej ni mogla pohvaliti s svojim razvojem. Toda v letu 1983 so po mnenju tehničnega direktorja Albina Mikule dosegli napredek, saj so razvijali precej več novih izdelkov, kot je bilo običajno v prejšnjih letih. Izpolnili so vse naloge, vendar dokaj obsežnega plana — le nahljivna škropilnica neoflora ni bila pripravljena za proizvodnjo pred koncem leta, pač pa bodo izdelali serijo predvidoma naredili v letošnjem februarju.

Ob tem je Albin Mikula opozoril, da imajo v razvojnem oddelku premalo delavcev — še posebej, če upoštevamo raznolikost Panonijinega proizvodnega programa. Tako mora delati en razvijalec tudi po več nalog — to je različnih izdelkov — kar onemogoča specializacijo. Glede na to meritev, da je treba omejevati zaposlovanje v režijskih službah, tehnični direktor ne vidi možnosti, da se bo razvojni oddelek kmalu okrepil.

Pri razvojnem delu je seveda najpomembnejše vprašanje, kako je usmerjen program dela. To se zlasti velja za Panonijo, kjer je analiza pokazala, da njen proizvodni program ni dober: V izdelkih te tovarne je vse preveč materiala, ki ga je težko dobiti in drag, premalo pa je v njih dela in znanja. Tehnični direktor Mikula je kritiko sprejema in dodal: »Ravno zato smo v letu 1983 pripravili program razvojnega dela tako, da smo razvili nekatere tehnološko zahtevnejše stroje, nekatere druge stanice izdelke pa smo konstruirali spremenili in tako zmanjšali porabo materiala.«

Nova izdelka sta preša za slamo in seno (kjer je materiala sicer še precej, a tudi dela) in kultivator. Neoflora pa je primer izdelka, ki so ga preoblikovali, da bodo uvedli sodobnejšo tehnologijo in nekatere drage materiale nadomestili s cenejšimi. Podoben primer so prikoliče, za katere se tudi porabi mnogo materiala, a lahko po rekonstrukciji zanje uporabljajo odpadni material, ki ostane pri proizvodnji drugih izdelkov. Izdelek, kjer je vložena mnogo dela je tudi plinski števec. V lanskem letu pravijo, da so rešili probleme, tako da načrtujejo letos izdelati 8.000 števec.

Za letošnje leto so si zastavili še več razvojnih nalog, ki so tudi sestavni del letnega plana. Naloge za letošnje in naslednja leta so: — Proizvodnja bran v sodelovanju s Pegorarom. Italijanski partner ima te stroje že razvite, toda da jih bodo v Panoniji vpejali v proizvodnjo, bo treba pripraviti dokumentacijo in orodja. — Osvojili bodo reduktor in vezalni sistem za prešo za seno. Tako da bodo ta stroj delali v celoti iz domačih delov.

— Ze lani so naredili prototip stroja, ki pripravlja peno za izoliranje stavb. Pokazali so ga že na razstavi gradbenih strojev v Gornji Radgoni, kjer je ta stroj dobil plaketo. V letu 1984 načrtujejo začetek proizvodnje.

— Zapršilec — to je aparat, podoben nahrbtni škropilnici, le da uporablja prah.

— Mehanski sadilec za koro. Panonija je tak stroj že izdelala, vendar so bili proizvodni stroški previsoki glede na odobreno. Zdaj torej razvijajo

izvedbo, katere proizvodnja bo cenejša.

— Silokombajn za siliranje zelene mase: V letu 1984 namepravajo narediti prototip, da bi v letu 1985 začeli serijsko proizvodnjo.

— Razvijati so začeli tudi črpalke, ki jo bodo vgrajevali v večje škropilnice — to je traktorsko nošeno (400, 300 in 200 litrov) in prevozno motorno. To je zahtevnejša naloga, zato predvidevajo začetek proizvodnje šele v prihodnjem letu. V dogovoru s tozdom Blisk je predvideno, da bodo črpalke proizvajali v Bliskovi tovarni. Pri razvoju sodelujejo tudi Bliskovi razvijalci.

— So možnosti, da bo Panonija, že letos poslala na tržišče določeno količino 300 litrskih traktorskih škropilnic — če bodo dobili črpalke zanje v okviru blagovne menjave s Poljsko.

— Razvili bodo tudi sodobnejše prevozne motorne škropilnice (60, 80 in 120 litrov), ker so sedanje že zastarele.

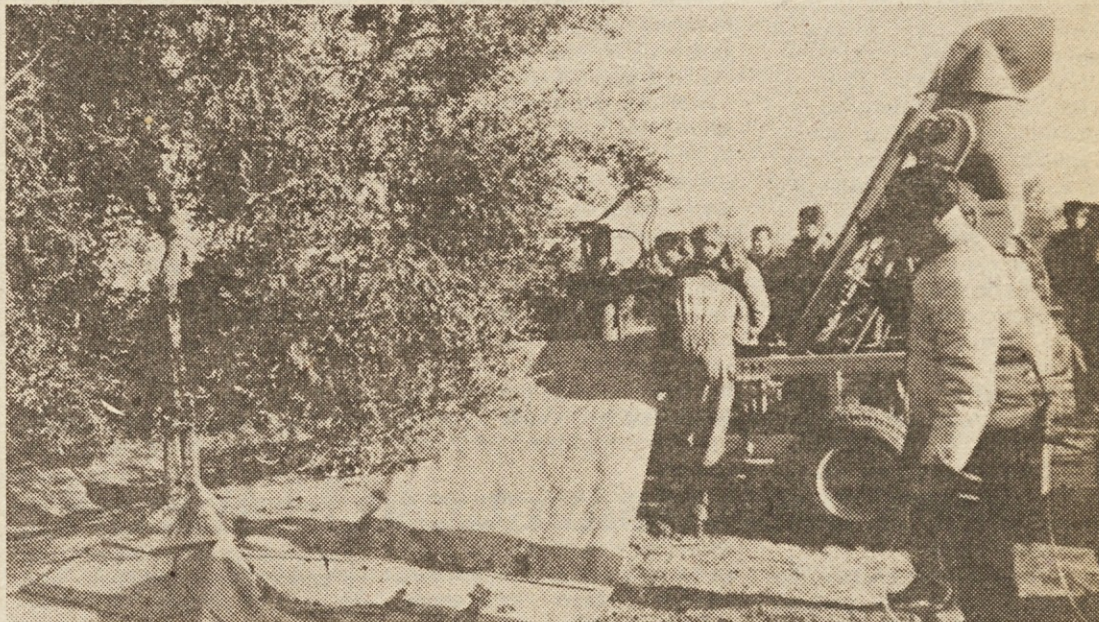
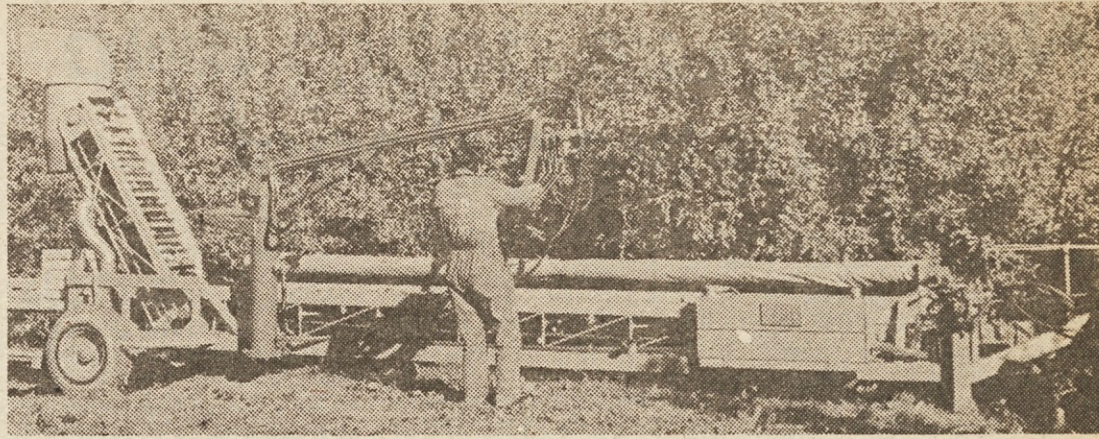
— Ze nekaj časa pripravljajo novo motorno nahrbtno škropilnico. Razvoj tega aparata pa je odvisen od Tomosa, ki razvijajo nov motor. Razvoj tega motorja, ki bo lažji, tišji in bo imel manj vibracij, se še precej vleče. Po zadnjih obljubah iz tomosa lahko pričakujemo, da bo novi motor razvit v letu 1985.

— Pripravljajo tudi nekatere izboljšave na plinskem števcu in razvijajo regulator, z Bliskom pa se Panonija dogovarja, da bo Blisk delal armature, ki sodijo k plinskemu števcu.

— V zadnjem času ugotavljamo, da se v IMP-ju program kmetijskih strojev in opreme širi in se poleg starih proizvajalcev pojavljajo tudi novi. Gotovo bo potrebno razviti neko obliko koordinacije razvojnega dela, da bi program zaokrožili, predvsem pa preprečili podvajanje, saj ugotavljamo, da za razvoj dajemo premalo in bi bilo škoda, če bi še tisto, kar damo, nesmotno porabili.

Kaj mislijo o tem v Panoniji? »Tudi nam se zdi, da je potrebna na področju kmetijske opreme koordinacija v okviru IMP-eja. O tem smo tudi že začeli pogovor na ravni sestavljene organizacije, pravi Albin Mikula. »Zaenkrat še nismo srečali primera, da bi si s kakršnim drugim IMP-jevim tozdom medsebojno konkurirali, lahko pa se kaj takega zgodi, če se proizvajalci kmetijskih strojev in opreme ne bomo dogovarjali o razvojnih usmeritvah.«

LOJZE JAVORNIK

Skip: Prvi otresalci sadja so že prodani

Pisali smo že, da je Skip izdelal prototip univerzalnega obiralnika (tresalnik) HT — 83 za obiranje koščičastega sadja. V začetku oktobra so obiralnik uspešno preiskusili pri obiranju jabolk na plantaži kmetijskega kombinata Slovin Jeruzalem v Ormožu. Po tem uspešnem preizkusu so prikazali delovanje tega stroja pri obiranju oliv na plantaži oliv PIK Agro laguna v Uliki pri Poreču. To je bilo v začetku decembra.

Za obiralnik je izdelal načrt Skipov razvojni oddelek. Izdelali so ga v sedmih mesecih izključno iz domačega materiala. Stroj, ki ga bo mogoče uporabljati tudi na nagnjenih terenih, je zgrajen kot traktorski priključek. Pri obratovanju tega stroja je skupno z voznikom potrebno pet ljudi. Dolžina stroja je 10,80 metra, širina 1,90 metra in višina 2,50 metra.

Pri končnem izdelovanju univerzalnih obiralnikov bodo v Skipu pri vsakem naročilu upoštevali značilnosti nasadov in jim prilagajali mere stroja, kar bo omogočilo še večjo gibčnost med vrstami.

Preizkus stroja je v Ormožu spremljal profesor dr. Milan Novak z mariborske Višje agronomske šole, ki že pet let uspešno vodi komisijo za ocenjevanje inovacij v okviru mednarodnega kmetijskega živilskega sejma v Gornji Radgoni. Preiz-

kus obiralnika v Ormožu je ocenil za uspešnega.

Delovanje obiralnika je Skip prikazal v začetku decembra na plantaži oliv Pik Agro laguna v Uliki pri Poreču, kamor je povabil tudi potencialne kupce.

Kljub temu, da olive težje odpadajo z drevesa kot drugo koščičasto sadje, je odstotek otrešenih oliv ustrezen, saj stroj otrese od 60 do 80 odstotkov teh plodov. Delo na plantaži oliv je potekalo v redu in so za poskus otrešli 3 do 5 dreves, pri čemer so naravnali tresenje glede na vrsto in debelino sadja. Pri tresenju je stroj pokazal dobro lastnost tudi v tem, da vibrator ni poškodoval debel in korenin oliv.

Stroj je bil ob preizkusu opremljen z ustrezno ponjavo, na katero so padali plodovi, z nje pa na transportni trak, na katerem je ventilator odpihoval še listje.

Na prikazu obiralnika v Uliki,

ki so se ga udeležili predstavniki večjih organizacij združenega dela z območja celotne Jugoslavije, ki se ukvarjajo s sadjarstvom predvsem koščičastega sadja, je bila tudi delegacija mednarodne organizacije združenih narodov (FAO). Na tem prikazu je sodeloval profesor dr. Mislav Dujmović s Fakultete kmetijskih znanosti zagrebske univerze, ki proučuje olive. Po mnenju dr. Milana Novaka in dr. Mislava Dujmovića se Skipov stroj lahko primerja s tujimi tovrstnimi izdelki.

Glede na interes jugoslovan-skih organizacij združenega dela s sadjarskega področja bodo v Skipu letos lahko napravili okoli 40 do 50 obiralnikov. Skip bo v prvi polovici letošnjega leta izdelal 20 tresalnikov in sicer za kupce Agroposavina Ivanič grad. AIPK Banjaluka, PK Jasenje Slavonski brod, PK Sombor in PK Dervin Knjaževac in PKB Beograd. Stroj pa namerava ponuditi tudi na tuji trg.

V tozdu že razmišljajo tudi o strojih za obiranje drugega sadja, ki ga sedaj obirajo ročno (grozdje, ribez, maline, jagode).

M.P.

Lepo je potovati...

Toda ali službeno pot upravičimo?

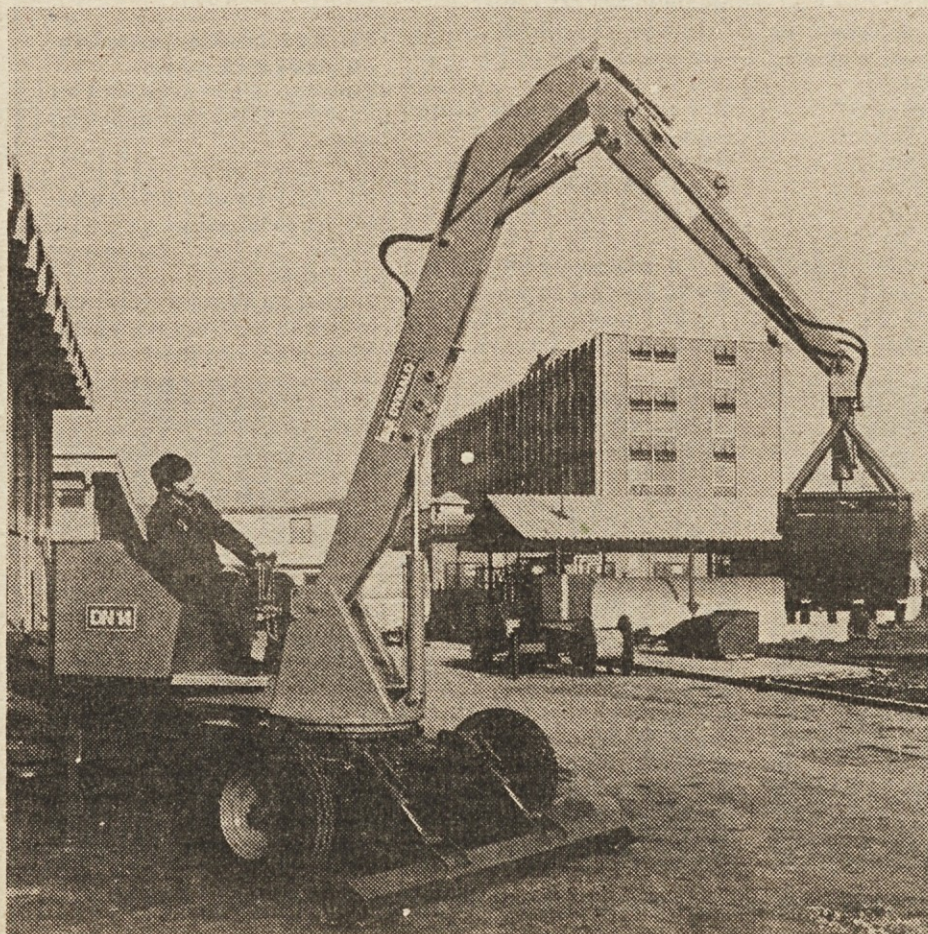
Večina nas mora trdo fizično ali umsko delati, so pa tudi ljudje, ki se »znajadejo« in vodijo svojo življenjsko pot do upokojitve po lažjih tirih. Pa se zaradi tega nič ne zro, celo zadovoljni so, ker znajo tako dobro skozi priti in se jim to pozna pri lažnejšem delu in dobremu cvenku v žepu. No, pa to ni bistveno tega pisanja. Ne bi tudi rad delal nikomur krivice, saj vemo, da imamo toliko dejavnosti, da bi si morda niti dva ne mogla seči v roke in reči: »Midva sva pa točno na istem.«

Govorimo o potovanju, turističnem ali kar tako, za mnoge pa službenem. In tole »službeno« marsikoga malo požgečka, če se mu očita, ko ob vrnitvi ne more kaj prida opravičiti, zakaj je šel v drugo državo. To lahko ugotavljamo na vseh ravneh od državnih zastopnikov pa tja do nekega tehnologa v tovarni. To, kar vedo povedati o namenu in rezultatih potovanja, je navadno dosti krajše, kot je bil čas potovanja z letalom tja, oziroma bi honorar za izjavo bil tako majhen, kot bi primerjali piščanca s kuro. Pa kaj bi to, mož pa je le imel srečo, da je nesel nos čez mejo (o koristi ne bi govorili), zbudil pa je s tem željo še pri drugih, tudi takih, ki še svojega dela ne poznajo dobro, pa se hočejo iti nekoga, ki bo znal tujo tehnologijo brati in razumeti njihove trgovske navade.

O tem se pogovarjati ni v tem času prazno tratenje besed, češ, oni delajo po svoje, ti pa se lahko na glavo zato postavljaš ali v vodo skačeš, dokler ne potoneš. Kljub taki sodbi pa je najbrž treba sprejeti tudi o tem, saj je bilo letošnje leto nenavadno kar plodno za raj potrebne že vsakemu državljanju v sedanjem času, vsi naši zemljani pa ne morejo v skok preko meje. Nekaterim pa je to mogoče, ne samo zaradi službenih, oglednih vzrokov, pač pa tudi zaradi užitek, ki jih je dosti vrst in se je treba po opravljeni nalogi malo tudi razvedriti, saj je tega vsakdo potreben, tako tisti, ki trdo dela in oni, ki misli, da dela, pa ni haska od njega, na plačilnem spisku pa je le.

Nos vtikam v te službene poti, ker padajo opazke, da se preveč potuje, oziroma domov prinese bolj malo koristnega za skupnost. Pa so v tem pač že doma, poznajo poti in smeri, potem pa v dveh stvkih povedo namen, koristi pa ostanejo za hrbiom, čeprav seveda ni pri tovanju izluščiti tisto bistveno, kaj se spleča ali ne. Doma namreč dohčete dati, sprejeti je pa ne morem. Potem ostanemo pa razočarani, tako sposoben, pa nas je zavrnil. In v tujino bi lahko poslali upravičeno mnoge ljudi s polno glavo nalog, njemu in nam v korist, kajti praznih glav imamo med potovalci v tujino še kar preveč.

FRAN VODNIK

Letos 160 nakladalnikov

V tozdu Dvigalo v okviru dopolnilnega proizvodnega programa izdelujejo dva tipa nakladalnikov in sicer DN 6 in DN 14. V programu za letos pa imajo še izdelavo nakladalnikov DN 9 in DN 17. Nakladalniki vseh štirih izvedb so namenjeni različnim opravilom v kmetijstvu in v drugih dejavnostih predvsem za nakladanje in razkladanje trdnih in razsutih materialov, za kopanje mehkih in trdnih tal, dviganje in spuščanje bremen.

Nosilnost nakladalnikov je različna in sicer od 600 do 1700 kilogramov. Nakladalniki imajo kardanski ali pa električni pogon, lahko pa tudi kombiniran (kardanski in električni). Vsi ti nakladalniki imajo različno opremo, ki jo kupec lahko dobi po naročilu. V normalnih delovnih pogojih izdelajo nakladalnik v enem dnevu.

Nakladalnik DN 6 stane okoli 400.000 dinarjev, DN 14 pa od 600.000 dinarjev. Izvedba nakladalnika DN 14, ki je na sliki pa stane 900.000 dinarjev; to pa zato, ker ima posebno opremo.

Doslej je toz prodal približno 30 nakladalcev tipov DN 6 in DN 14. Letos bodo v Dvigalu predvidoma izdelali 160 nakladalnikov vseh štirih tipov in peti tip nakladalnika, za katerega imajo izdelan idejni projekt (o tej izvedbi bomo lahko pisali v Glasniku v eni od splošnih števil).

Dvigalo pa se pripravlja tudi na izvoz svojih nakladalnikov na bližnji vzhod in v Severno Afriko.

M.P.

Iz govora predsednika delavskega sveta Lucijana Lipuščka na podelitvi Priznanj sozda IMP

Nagrada za dobro delo in ustvarjalnost

V soboto, 17. decembra, je bila v jedilnici delovne organizacije slovesnost, na kateri so podelili priznanja sozda IMP.

Potem, ko je Tone Lah v imenu koordinacijskega odbora sindikata v sozdu IMP pozdravil dobitnike priznanj in druge goste, pa se je dobitnikom priznanj zahvalil predsednik sozdogovnega delavskega sveta Lucijan Lipušček. V svojem govoru je med drugim rekel:

»Priznanja sozda IMP so uvedli kot izraz hvalečnosti posameznikom, organizacijam in skupinam za pomembne dosežke, ki so nam vsem v IMP-ju v skupno korist.

Stabilizacijske usmeritve in sploh razmere v širši družbi terjajo danes od vseh organizacij in vseh delavcev znotraj njih velike napore. Danes ni mogoče dosežati dobrih rezultatov, če ne opravlja vsak svojega dela v celoti tako, kot je treba. Zraven potrebujemo še ustvarjalnost, kajti današnji čas terja od nas nove načine in pristope. Poti po dosedanjih kolektivih ne moremo nadaljevati.

Vse to pa se dogaja v času, ko imamo pri svojem delu ogromno težav — od nenormalnih razmer pri pridobivanju dela, kjer se pojavlja zapiranje trga in nelojalna konkurenca, do pomanjkanja materialov, ki otežujejo organizacijo proizvodnje, pa so dostikrat nujne izredne akcije.

Dobitniki priznanj sozda IMP ste vsak na svojem področju dali pomemben prispevek k uspešnosti svojih temeljnih organizacij in s tem tudi sozda kot celote. Ta priznanja so nagrada in zahvala za vaše uspešno in plodno delo, saj vemo, da je vsak od vas mnogo

žrtvoval za našo skupnost v obliki fizične in duševne energije, prostega časa in včasih celo zdravja.

Lipušček je nato nadaljeval z ugotovitvijo, da se v IMP-ju uspešno spopadamo s težkimi nalogami, saj je sestavljena organizacija v letu 1983 dosegla kar lepe gospodarske rezultate:

»Ob devetmesečnih obračunih smo ugotovili, da dosegamo cilje, ki smo si jih v letošnjem letu zastavili. To je vsekakor lep uspeh, saj moramo upoštevati težavne gospodarske razmere, ki so zaradi zmanjševanja investicij naši dejavnosti še posebej nenaklonjene. Če ob tem ugotavljamo, da so nekateri že v devetih mesecih povsem približali celotnemu planu ali ga celo presegli, potem vidimo, da se vendarle uspešno prilagajamo tržnim razmeram.

Tudi pri izvozu smo dosegli nemajhne rezultate. Vedeti pa je treba, da v zadnjem času doživljamo ravno v zunanjetrgovinski menjava velike spremembe. Zname so težave pri izvajanju investicijskih del v Iraku, ki ne prizadanejo le montažnih tozdov, pač pa tudi tiste proizvodne tozde, ki proizvajajo opremo za vgradnjo v teh objektih.

Tu se srečujemo z objektivnimi težavami, na katerih rešitvi mi seveda ne moremo vplivati. Zato smo lahko tem bolj veseli, da povečujemo obseg neposrednega izvoza naših izdelkov. V zadnjih mesecih in tudi še te dni nekateri naši tozdi s polno paro končujejo izdelke za izvoz. To

delo seveda terja velike napore, da bi naročila izpolnili v rokih in dosegli kvaliteto, ki jo terja zahodno tržišče. Večina od vas je neposredno zaslužnih za te uspehe, ki nam odpirajo perspektivo tudi v prihodnje.

Ob poslovnih rezultatih ne moremo ostati le pri ugotovitvi, da presegamo načrtovani obseg dela, kajti še bolj pomembno je dejstvo, da smo dosegli dober poslovni rezultat in razporedili v poslovni sklad precej več denarja kot lani.

Toda ob tem moram takoj dodati še dejstvo, da smo le manjši del tega denarja namenili za naložbe v osnovna sredstva, s čimer pa ne moremo biti zadovoljni. Morali bi več vlagati v nakup novih strojev in opreme kajti samo nova tehnologija nam lahko zagotavlja uspešen razvoj. To pa pomeni, da imamo v IMP-ju predvsem dve nalogi: Prvič da vložimo še več sil v razvoj novih izdelkov in sodobnih tehnologij in drugič, da uresničimo razvojne načrte skupaj, kajti nemogoče je dosegati večje premike z razdrobljenimi sredstvi.

Lipušček je nato spomnil na referendum o spremembah in dopolnitvah sozdovih aktov konec decembra in poudaril, da je osnovni namen teh dopolnitev ravno v povezovanju sil v IMP-ju — tako pri prodaji izdelkov, izvoznih dejavnosti, kot pri snovanju in izvajanju razvojnih načrtov.

Na koncu je nagrajenkam in nagrajencem še enkrat čestital za priznanja in se jim zahvalil za trud, s katerim so si jih prislužili. L. J.

S proslave ob podelitvi priznanj Izipovim jubilentom. Okrogle obletnice dela v IMP so letos slavili tudi oni kateri zelo poznani člani kolektiva — z leve: Janez Miklavc (10 let), Radoslav Grom (20 let), Jože Hrvatin (lani ni bil jubilent) in Rudi Geršak (20 let). (Foto: L. J.)

Naša moč je enotnost

»Moč sistema, kot je IMP, ki ima 30 tozdov v štirinajstih slovenskih občinah je v združevanju ljudi, tako posameznikov kot tozdov, ki vedo, kaj hočejo in kako morejo.« je rekel direktor delovne organizacije Izip Janez Miklavc na slovesni podelitvi priznanj jubilentom, ki so jo v tej organizaciji organizirali v petek, 16. decembra.

V sestindesetih letih razvoja se je IMP z nekaj desetimi ljudmi povečal na nekaj tisoč ljudi. Sam in iz integracijami je IMP daleč prerasel svoje prvotno jedro tako v strokovnem kot razvojnem oziru. Govorec o trenutnih nalogah pa je Miklavc poudaril: Zivimo v časih, ko je treba več in bolje delati, osvajati nove programe in teritorije. To pa terja več sodelovanja med nami, med tozdi v IMP-ju in tudi z drugimi firmami. V IMP-ju se ne smemo uspavati, da smo veliki in dovolj

dobri. Več moramo narediti za razvoj tako svoje proizvodnje kot montaže. Več moramo doseči na področju izvoza, pa tudi prodaje v drugih jugoslovanskih republikah.

Nato je Miklavc povedal, da ima delovna organizacija Izip danes v šestih tozdih 800 zaposlenih, kar je že trikrat več kot ob ustanovitvi. »Imamo strokovno najboljšo kvalifikacijo v sestavljeni organizaciji,« je dejal Miklavc in takoj dodal, da naj to ne bo razlog za samozadovoljstvo, pač pa obveznost, da ta strokovni potencial dosega novo kvaliteto pri delu. Posebno zahtevne naloge imata v sedanjem času tozda skupnega pomena Inženiring in Marketing, je opozoril Miklavc in nadaljeval:

»Naloga, ki so pred nami, terjajo, da združimo moči za skupne cilje, terjajo pa tudi mnogo dobrega sodelovanja z drugimi IMP-jevimi tozdi. Mi vsi se tega zavedamo in prepričan sem, da bomo kos temu delu.«

Ko se je zahvaljeval jubilentom, je rekel, da gre njim zasluga, da je IMP postal, kar je. »Za vse, kar ste prispevali naši celotni družbi in IMP-ju, se vam iskreno zahvaljujem in vas pozivam, da z

enako vnemo in ustvarjalnost prispevate k nadaljnjemu razvoju IMP-ja, da nas ne bo strah za prihodnost,« je rekel na koncu Miklavc. Zahvalil se je tudi vsem Izipovim delavcem, so se v zadnjem času poslovili se upokojili. Ob tem pa je tudi spomnil na nujnost, da se kolektiv pomlajuje in dolžnost starejših, da dajo mladim priložnost za dobre, sposobni in pripadni člani IMP-ja.

Posebej pa se je direktor Izipa Janez Miklavc zahvalil Tonetu Zimi, ki je letos izpolnil 30 let delovne dobe v IMP-ju, septembra pa se je upokojil. Miklavc se je Zimi zahvalil kot enemu od prvih članov kolektiva, ki so ustvarili jedro, iz katerega je nastal današnji IMP.

Nato se je jubilentom zahvalil in jim čestital še predsednik Izipa povega delavskega sveta Franjo Garjol, ki jim je tudi podelil priznanja ob jubileju.

Veronika Goljar je ob zaključku slovesnega dela prebrala priložnostno pesem in se v imenu jubilentov zahvalila za lepo priložnost.

Naključje je hotelo, da je ravno takrat praznovala rojstni dan direktorica Izipove sodelovno-kadrovske službe Ivana Koršorok, pa so razširili program še s prisrčnim voščilom ob njenem rojstnem dnevu.

Priznanja sozda IMP so prejeli

1. Za posebne uspehe pri dvigovanju produktivnosti:

Gostiša Peter (TIO)
Štucin Ciril (TIO)
Božič Angela (TIO)
Hvala Zdravko (TIO)
Žonta Franc (TIO)
Vidmar Janko (TIO)
Hrvatini Milan (M Kp)
Kastelic Anton (M Kp)
Strel Franc (M Kp)
Butinar Zmago (M Kp)
Pokorn Anton (M Kp)
Jordan Dragica (M Kp)
Marinac Zvezdan (M Kp)
Fink Ivan (TEN-E)
Frank Srečko (TEN-E)
Ocepek Janez (TEN-E)
Celijska Stanislava (TEN-E)
Klobučar Silva (TEN-T)
Blatnik Katarina (TEN-T)
Kavčič Ivan (OV)
Trkov Viktor (OV)
Zupančič Ciril (OV)
Rokavec Franc (OV)
Mlakar Anton (OV)
Brezovar Martin (OV)
Papež Franc (KM)
Lapuh Vinko (KM)
Kudec Branko (KM)
Rakovec Marjan (KM)
Pečenko Milan (KM)
Balant Franc (KM)
Milošević Dobromir (DS IKO)
Škrlep Jože (DS IKO)
Bušnjak Marta (DS IKO)
Ogorevc Milan (IPKO)
Rogelj Lavrencij (IPKO)
Nastran Zdravko (Trata-Č)

2. Za uspešno delovanje na dužbeno-političnem področju:

Butinar Jože (M Kp)
Kamin Alojz (DS IKO)
Somrak Slavko (ITAK)
Slapšak Peter (Trata-A)
Ključanin Ale (Trata-A)
Vrečer Ivan (IP Ce)
Orač Drago (DS KLIMA)
Bogičević Marija (DS KLIMA)
Hrovat Janez (LSNL)
Ramovž Nada (SKIP)
Bečan Marjan (SKIP)

3. Za uveljavljanje družbeno-ekonomskih načel v poslovanju:

Korže Uroš (DS SOZD)
Semolič Vili (DS IB)
Miklavc Karel (DE Smond)
Krist Boris (DS Emond)
Rode Andrej (DS Livar)

4. Za uspešno delovanje na področju samoupravljanja:

Jereb Stanislav (TIO)
Kos Janez (DS Promont)
Škander Leopold (DS IKO)
Lipovac Vladimir (Itak)
Podgoršek Franc (Itak)
Plantan Anton (Trata-A)
Zalaznik Marjan (Trata-A)
Srebot Franc (IP Ce)
Čretnik Hermina (MP Ce)
Tratnjek Mihael (PAN)
Santrč Slavko (PAN)
Zatler Franc (DS SOZD)
Cvek Ivo (DS Emond)
Hudoklin Andrej (DS Emond)
Munih Iztok (DS Livar)
Češnovar Ivan (SKIP)
Ane Udovič (DS IZIP)

5. Za posebne uspehe pri razvijanju tehnologije:

Hrovat Ivan (OV)
Zagoričnik Stane (Trata-Č)
Murovec Stane (DS SOZD)

6. Za uspešno delo na področju razvojne dejavnosti:

Terdič Francišek (SKIP)
Jelenc Andrej (Trata-A)

7. Za posebne uspehe na področju inventivne dejavnosti:

Hvala Vincenc (TIO)
Casar Ivan (PAN)
Kovačič Jože (PAN)

8. Za posebne uspehe pri organizaciji kulturnega življenja:

Kranjec Franciška (DS IKO)

9. Za uspešno sodelovanje na področju obveščanja:

Fran Vodnik (Trata-A)

10. Za uspehe trajnejšega pomena na področju športne dejavnosti in rekreacije:

Šeruga Franc (PAN)
Madžar Jože (KM)
Rušec-Ginter Josip (ITAK)
Nogometna ekipa TOZD
Klima — montaža

11. Za uspehe trajnejšega pomena na področju vzgoje in izobraževanja:

Bajec Igor (ITAK)
Turk Anton (LSNL)

12. Za učinkovito uresničevanje sindikalnih nalog:

Osnovna organizacija sindikata TOZD TEN-Telekomunikacije

13. Za dolgoletno uspešno poslovno sodelovanje:

Weiss Stefan (kooperant TOZD M Kp)
Inštitut za metalne konstrukcije in defektoskopska služba, Ljubljana (tozd Itak)

S podelitve Priznanj sozda IMP. Med dobitniki sta bila tudi pomočnik generalnega direktorja sozda Uroš Korže in komercialni direktor delovne organizacije Emond Karel Miklavc. (Foto: L. J.)

Marija Oštir se je upokojila

Decembra lani so se delavci delovne skupnosti Izipa v jedilnici Titovi 37 poslovili od sodelavke Marije Oštir, ki se je marca invalidno upokojila. V IMP je prišla leta 1962 iz Agrostroja ter je delala kot lancistka v finančno računovodski službi. V tem času, ko je bila v IMP-ju, se je šolala ob delu, a žal naredila le 2 letnika srednje ekonomske šole. Da šole ni zaključila, je bila vzrok prometna nesreča, kateri je bila precej poškodovana in ji vzela energijo tudi za študij. Ob slovesu ji je spregovorila v slovo v imenu sindikata delovne skupnosti Izipa predsednica Milena Jankovič, ki je med drugim dejala: »Bila si in boš del naše velike IMP-jeve družine in pridi še kdaj, ob nas, da bomo lahko še kakšno rekli.«

Na sliki: Slovo od Marije Oštir (desno). Poleg nje sta Ivica Petek in Lojze Kos. (Foto: M. P.)

Konec decembra so v hotelu Ilirija podelili priznanja svojim delavcem, ki so po 10, 20 ali 30 let v IMP, in...
 Na zgornji sliki proslava Promonta, spodaj Trate—Avtomatik. (Foto: M. P.)

Kot so že rekli mnogi predgovorniki, govori naj bodo krajši!

Manj dolžine, pa več globine!

Navajeni smo že, da poslušamo dolgovazne razprave, pravimo tudi diskusije. In ko pride tak razpravljalec kje na seji do konca, že sploh ne več, kako je začel. V tolažbo si pa rečemo, če je konec dober, je vse dobro. Ampak tudi ta konec kmalu pokrije, izbriše, drugi govornik. Tako po nekaj urah poslušanja ostane v glavi le kak stavek, pravimo kaj bistvenega, če se človeka konkretno tiče, drugače pa zelo malo registriramo in to z različnih vzrokov. Mislim, da mi tega ni treba posebej dokazati, saj lahko vsak pri sebi oceni kakšne sledove mu vtisnejo v zavest govornice ob različnih priložnostih.

Za poskušajo nekaj spodnjih primerov, ki se jih da v mislih raztegniti, da bi morda sčasoma prišli do sklepov, da naj bi glava služila oblikovanju misli, ki jih roke potem uresničujejo. Tako bi odpadlo isto: »Kaj je že moj predgovornik povedal, jaz lahko samo potrdim, dopolnim...« itd. Temu bi rekel »žrtje« besed drugemu, čas pa tako nepotrebno tratimo.

In zdaj nekaj kratkih izrekov zarazmišljanje: Navada kar številnih je, da ne delajo, ko je delo, delajo pa takrat, ko ni dela, čakajo na delo.

Za inflacijo, bi mnogi upravičeno vzdihnili, sem kriv tudi jaz, ker ne delam, a delajo drugi za mene, ko tiskajo denar, da dobim plačo.

Modri človek bo mislil in delal, oni drugi pa bo mislil le ali se spleča delati.

Če bi dobili plačilo za delo prej, kot ga opravimo, koliko ljudi bi sploh še delalo?

Delamo se močne čisto tam, kjer to ni potrebno, manjka pa volje na mestu, kjer smo poklicani.

Sloneti in živeti ob trudu in delu drugih je isto, kot biti pijavka, katere se vsi otepamo.

F. V.

Ker pa pri besedičenju zapravimo dnevno milijone ur, bi bilo umestno, če bi se začeli truditi za kratke izreke, ki naj bi jih potem vsak posameznik tudi razčlenil. Tako bi se poslušalci nekako vključili v sodelovanje z razmišljanjem, kar bi bilo najbrž dobro za vsakega posameznika in za kolektiv. To bi bilo prav tudi zato, ker se mnogi med poslušanjem razprav dolgočasijo, drugi pa celo spančkajo, čeprav govornik tega največkrat noče videti, ker ima pač svoj načrt pripovedovanja.

Ali resno mislimo, ko pravimo, da hočemo nagrajevanje po delu?

Norme bi že zdavnaj lahko imeli

Ni važno, kje in kako smo zaslužni za denar, ki ga dobimo, glavno, da pride plača na določen dan.

Kakšna tri desetletja nazaj smo v tovarnah delali, kolikor pač smo, zaslužek od prodaje je šel v skupen žakelj, iz katerega smo potem dobili, kar nam je pripadlo. Sčasoma pa so odkrili, da mora biti plača bolj odvisna od delavčevega dela po načelu, kar boste naredili, toliko boste dobili. To naj bi tudi povečalo skrb pri delu in pri prodaji.

Vse faze in procedure, ki so vezane na ustvarjanje in delitev dohodka v tovarni, vključno z različnimi zakonskimi obveznostmi, so tako zapletene, da ostanimo le pri izgrajevanju nagrajevanja po delu ali, recimo, pri normiranju del!

Delavci, ki imajo delo normirano, so pri delu bolj zavzeti, bolj se morajo potruditi za svoj osebni dohodek kot režijci, katerih delo ni normirano, je pa bilo dolgo precej bolj ovrednoteno od proizvodnega. To je seveda sprožilo po-

bude za vrednotenje del po predhodni oceni, torej po normah.

Kar priznajmo, da bi lahko te pobude precej hitro uresničili, če bi bili samo malo bolj dosledni! Poglejte po posameznih tozdih, koliko je še možnosti, da bi normirali dela, a se zadeva ne premakne naprej! Podatek, da imamo v IMP dobrih 58 odstotkov proizvodnih ur, ostalih 42 odstotkov pa gre na raču: režije, nazorno razkriva naše obnašanje do normiranja del, čeprav slišimo, da imajo po svetu že tipkarice svojo normo v pisarni, da o ostalih delih ne govorimo. Zato lahko ponovimo izjavo nekoga:

»DELO, KI SE MU NE DA PREDVIDETI ČASA, NI DELO!«

Skratka, še vedno imamo dosti preveč delavcev, ki delajo brez nekih konkretnih časovnih in kvalitativnih norm, ki bi jih obvezovale. Le kako dolgo bomo še delili osebne dohodke tako pavalno kot doslej?

F. V.

Kaj delamo?

Eni drsajo, drugi izravnavajo — letno, mesečno, tedensko ali dnevno

Jeseni 1982 smo doživeli veliko stabilizacijsko akcijo za preminjanje delovnega časa. Inogo razburjenja je bilo, ko so začeli hoditi kasneje v službo, saj je imel marsikdo zaradi tega precej težav od neurejenih prevozov na delo in domov do nastava otrok in vsega drugega. Kljub vsemu pa smo v IMP v skladu s priporočilom pomaknili začetek dela proti sedmi uri vseh tozdih in delovnih skupnosti, ki nimajo izmenskega dela. To so precejšnje razlike v ostrih do prenašanja ur. V nestabilnih tozdih in delovnih skupnostih zahtevajo dnevno izravnavo, najširokogrudnejšim pa je dovolj, če se seštevek plusov in minusov ujema ob koncu leta. Nismo pa se v IMP uspeli dogovoriti, da bi začetek in konec delovnega časa poenotili. Celo kateri tozdi in delovne skupnosti iz istih delovnih organizacij, ki so včasih celo v isti hiši, imajo različne ure prihodov na delo, čeprav so razlike majhne (do 30 minut). Poseben primer so tozdi z izmenskim delom. Ti imajo tudi različne terminske koledarje delovnih sobot. Pojavljajo se tudi tozdi, ki so poseben delavnik v primeru, ko to terjata tehnologija — dvanajsturni turnusi proizvodnih delavcev v Livarjevem oddelku VIPO, kjer morajo biti ta delavci na delu vsaj eno delovno pečjo nenehno prižgane.

DO — TOZD	Prihod	Odhod	torek prihod	odhod	izravnavna	Možno št. ur prenosa	Izm. delo	Sobote	Obv. prisotnost
OV	7	15	7	17	mesečna	10	—	po term. kol.	
KM	6.45—7.15	14.45—15.15	6.45—7.15	16.45—17.15	—	—	—	po term. kol.	
MK	7	15	7	17	—	—	—	po term. kol.	
DS Promont	6.45—7.15	14.45—15.15	6.45—7.15	16.45—17.15	—	—	—	po term. kol.	
MM	6.45—7.15	14.45—15.15	6.45—7.15	16.45—17.15	mesečna	-8 +8	—	po term. kol.	
Projektiva	6.00—7.30	13.30 dalje	6.00—7.30	13.30 dalje	letna	-10 +20	—	7.30—13.30	
IB	6.30—7.30	13.30 dalje	6.30—7.30	13.30 dalje	dvomes.	+20 -20	—	po term. kol.	7.30—13.30
Elektrokovinar	7	15	7	17	—	—	—	po term. kol.	
Blišk (rež. + mont.) proizv.	7	15	7	17	—	—	—	po term. kol.	
DS PMI	6.30—8.	13.30 dalje	6.30—8.	13.30 dalje	dvomes.	-10 +20	2	svoj term. kol.	
Elektromontaža	6.30—7.	14.30—15.	6.30—7.	16.30—17.	—	—	—	po term. kol.	
TEN—E	6.30—7.	14.30—15.	6.30—7.	16.30—17.	—	—	—	—	
TEN—T	6.30—7.	14.30—15.	6.30—7.	16.30—17.	—	—	—	po term. kol.	
Dvigalo	6.45—17.15	14.45—15.15	6.45—17.15	16.45—17.15	tedenska	—	—	po term. kol.	
ISO	6	14	6	16	—	—	—	po term. kol.	
DS Emons	6.30—7.30	14.—15.	6.30—7.30	16.—17.	mesečna	-5 +5	—	po term. kol.	
IP	6	14	6	16	—	—	—	po term. kol.	
MP	6	14	6	16	—	—	—	po term. kol.	
DS Klima	6	14	6	16	—	—	—	po term. kol.	
Trata — A proizv.	6.—7.30	13.30—15.30	6.—7.30	16.—17.30	mesečna	-3 +10	—	po term. kol.	7.30—13.30
Trata — Č proizv.	6.30—7.30	13.30—15.30	6.30—7.30	16.30—17.30	mesečna	—	2	po term. kol.	7.30—13.30 (7.30—16.30 tor.)
Itak	6.30—7.30	13.30—15.30	6.30—13.30	15.30—17.30	—	—	—	po term. kol.	7.30—13.30 (7.30—15.30 tor.)
Skip	6.30—7.30	14.30—15.30	6.30—7.30	16.30—17.30	mesečna	-10 +10	—	po term. kol.	7.30—14.30 — vsak dan
IKO	6.15	14.45	(petek od 6.15—14.15)					po term. kol.	
DS IKO									
DO — TOZD	Prihod	Odhod	torek prihod	odhod	izravnavna	prenos	Možno št. ur Izm. delo	Sobote	Obv. prisotnost
DO Klimat	6.30—7.	14.30—15.	6.30—7.	16.30	dnevna	—	—	po term.	—
DO TIO	6	14	6	14	—	—	—	1 mes.	
Panonija	7	15	7	15	—	—	3 izm.	niso po term.	
LSNL	6	14	6	14	—	—	3 izm.	1 mes.	(ni po term. kol.)
HVA	6	14	6	14	—	—	2 izm.	1 mes.	(ni po term. kol.)
LBK	6	14	6	14	—	—	2 izm.		
VIPO	6	18	6	18	—	—	2 izm. na tailni peči po 12 ur		
VIPO režija	6	14							
DS LIVAR	6	14						1 mes.	
Inženiring	6.30—8.	13.30 dalje	6.30—8.	14.30 dalje	mesečna	-10 +10	—	po term. kol.	
ZST	6.30—7.30	14.30—15.30	6.30—7.30	16.30—17.30	tedenska	—	—	po term. kol.	
IC	7	15	7	17	(vzgojitelji imajo celodnevno dežurstvo)	—	—	—	
PB	6.30—8.	14	6.30—8.	15.30 dalje	mesečna	+10	—	8.—14. (8.—15.30)	
Marketing	7.—8.	15.—16.	7.—8.	17.—18.	—	—	—	po term. kol.	
Alchimom	6	14	četrtak prihod 6	odhod 16	—	—	—	—	
DS IZIP	6.30—8.	14. dalje	6.30—8.	16.30 dalje	—	—	—	po term. kol.	8.—14. (8.—15.30 tor.)
DS SOZD	6.30—8.	15.—16.	7.—8.	17.—18.	dnevna	—	—	po term. kol.	

Zakaj dražje malice

Centralna kuhinja je za letošnje leto zvišala ceno tople malice in drugih uslug, zato smatram da je potrebna nekoliko širša informacija glede na to, da je ukrep nepopularen in prizadeva vse naše uporabnike, za katere pripravljamo in dostavljamo toplo malico.

Splošno je znano, da so se nabavne cene artiklov za prehrano zvišale od januarja 83 do decembra 83 za več kot smo planirali. Zlasti velike so razlike v cenah materialov, ki so osnovni material za pripravo tople malice, kot tudi drugih obrokov (priloga št. 1).

Podatki za primerjavo so razvidni iz dobavnih računov in skladiščne kartoteke. Še boljši pa je prikaz porasta cen v prilogi št. 2, kjer je razvidno, da smo v januarju porabili 40,48 din, v novembru 62,68 din na eno toplo malico (samo material), k tej ceni pa je potrebno dodati režijski pribitek, ki je po planu znašal 14,54 din za malico. Iz prikazanega je razvidno, da je ekonomska cena malice v novembru 77,22 din, seveda, v kolikor tudi dosežen režijski pribitek ni večji od planiranega. Navedene postavke pa so tudi edine, ki vplivajo na ceno malice, v kolikor obdržimo dosedanje normative.

Povedati je potrebno, da se ekonomska enota centralna kuhinja samofinancira oz. ne prejemo dotacij, prav tako pa tudi ne smemo ustvarjati presežka dohodka na račun višjih cen. Zato večkrat zaidemo v situacijo, ko cen ne spreminimo pravčasno, iz česar sledi, da lahko kaj hitro poslujemo z izgubo, za katero pa vemo kako težko se pogovarjamo o sanaciji za nazaj.

Ponovno bi želel podati tudi pojasnilo, zakaj so naši prehrabeni artikli dražji od prodaje v trgovinah. Kot prvo je dejstvo, da nimamo kot družbena prehrana nobenih posebnih olajšav pri nabavah, razen nekaterih priznanih rabatov ali popustov. Drugo dejstvo pa je naš domači ali notranji režijski pribitek in je različen za različne proizvode in usluge. Celotni režijski stroški centralne kuhinje znašajo na en obratovalni dan 51.095,45 (v preteklem letu, za letošnjega pa cca 40-50% več). Od tega je 60% vkalkulirano v topli

obrok, ostalih 40% pa so drugi viri vkalkulirani v prodaji in uslugah. Režijski pribitek (priloga št. 3) so določeni na Svetu uporabnikov in se ne spreminjajo. Iz navedenega izhaja, da 0,25 kg svinjske pečenke stane 170,00 din. (120,00 din material, 50,00 din pribitek).

Tudi letošnji predlog podražitve je že obravnaval Svet uporabnikov na svoji seji novembra. Ugotovljeno je bilo, da je cena visoka in da bo prizadela zlasti delavce, ki prejemo 900,00 din regresa, razliko pa prispevajo sami. Podana je zahteva, da je proučiti možnosti drugačnega organiziranja družbene prehrane za delavce IMP v Ljubljanskem področju.

Enota centralna kuhinja pri sedanjem načinu zajemanja stroškov, sama ne more vplivati na ceno, saj hočemo ohraniti dosedanje normative in kvaliteto. Trudimo se, da bi v največji meri zadovoljili vse potrebe, to je delavcem v vseh kategorijah le-stvice fizičnega napora, kar pomeni za večji fizični napor več kalorij in obratno, s tem pa tudi različno ceno.

Naglasiti pa moram, da je sedanja kapaciteta presežena za cca 30%, da je kuhinja potrebna temeljitega popravila, da je oprema iztrošena itd. Naj omenim tudi druge probleme katerih je veliko, kot naprimer, težki pogoji kuharic ob vročini, mrazu, pari, prepihu, poklieno obolenje, zgodnje vstajanje, slaba stimulacija, problemi bolniške odsotnosti in drugo.

Zelal bi, da bi upoštevali tudi naše probleme predvsem pa bi želel ohraniti konkretne odnose med uporabniki in izvajalci v želji, da poslujemo čim ekonomičneje in kvalitetno.

P. S. Z novim letom so pričele veljati nove kavcijske cene embalaže za pijačo, zato pozivam vse, ki kupijo pijačo, naj steklenice vračajo. V kolikor se na tem področju ne bomo obnašali odgovorneje bomo primorani embalažo kavcirati, to pa je za nas veliko dodatnega dela: naplailo kavcije, kontrola vračanja, vračilo kavcije ter dodatno vodenje finančne obremenitve za embalažo pri vseh osmih bifejih IMP, katere oskrbujemo s pijačo.

Upravnik centralne kuhinje
JOŽE ŠUBIC

Regresi za topli obrok so precej različni

Ne priznamo teorije o enakih želodcih

Do — TOZD	PRIZV-MONT-	režija	(dopl. topl. obr.)
OV	1.410,00	900,00	509,00
KM	1.410,00	900,00	509,00
MK	900,00	900,00	
DS Promont		900,00	509,00
MM	1.437,00	900,00	
IB		900,00	
Projektiva		900,00	
Elektrokovinar	1.437,00	900,00	7,00 na dan
Blisk	1.437,00	900,00	
DS PMI		900,00	
Elektromontaža	1.280,00	900,00	378,00 na mes.
TEN — E	1.280,00	900,00	(topli obrok v celoti regresiran) rež + p
TEN — T	1.280,00	900,00	(topli obrok v celoti regresiran) rež + p
Dvigalo	1.400,00	900,00	(topli obrok v celoti regresiran) rež + p
ISO	1.410,00	900,00	(topli obrok v celoti regresiran) rež + p
DS Emond	—	900,00	378,00 na mes.
Trata — A	900,00	900,00	(topla v celoti regresirana)
Trata — C	900,00	900,00	(topla v celoti regresirana)
Itak	900,00	900,00	(topla v celoti regresirana)
Skip	900,00	900,00	(topla v celoti regresirana)
Ipko			(topla je v celoti regresirana — obrok stane 82,00 din)
DS IKO	1.320,00	900,00	420,00 mes.
TIO	900,00	900,00	(topla malica v celoti regresirana)
Panonija	1.560,00	1.560,00	razl. od del. dni 260,00 do 300,00 din
IP	1.400,00	900,00	2300 din dnevno obrok
MP	1.400,00	900,00	2300 din dnevno obrok
DS Klima		900,00	2300 din dnevno obrok
LSNL	1.450,00	900,00	(vsi doplačajo 10,00 din obrok)
HVA		900,00	
LBK		900,00	
VIPO		900,00	
DS Livar		900,00	
Inženiring		900,00	(topla malica v celoti regresirana)
Marketing		900,00	(topla malica v celoti regresirana)
ZST — Tehnomont	1.140,00	900,00	
IC		900,00	(toplo malico pokrivajo z boni)
PB		900,00	378,00 mes.
Alchrom	1.100,00	900,00	18,00 din dnevno
DS Izip		900,00	
DS SOZD		900,00	378,00 din mes.

K članku o dražjih malicah sodi tudi prikaz višine regresa za topli obrok ki ga izplačujejo v naših tozidih delovnih skupnostih. V skladu z družbenim dogovorom o usmerjanju delitve osebnih dohodkov imajo vsi žilci 900 dinarjev regresa, razen v nekaterih tozidih, kjer so jih izenačili s proizvodnimi delavci. Pri teh delovnih skupnostih govori določa najvišjo dovoljeno mesečno vsoto: to je 10 odstotkov povprečnega mesečnega OD v gospodarstvu za prvo devetmesečje 1982 — ali konkretno in zaokroženo 1.355 dinarjev. V večini tozidov IMP regres nižji in sicer do mesečne cene malic. Ta pa je vedno višja.

Gradivo zbrala: STANKA ROČNIK

PRILOGA ŠT. 1

Naziv art.	Cena za kg januar 1983	Cena za kg november 1983
goveje stegno b.k.	248,00	457,00
svinjsko stegno b.k.	227,30	435,00
piščanci bedra	190,00	267,50
piščanci prsa	171,40	220,30
šink	307,46	502,21
šunka b.k.	306,48	504,89
šunka v dozi	303,51	540,60
kranjska klobasa	200,95	257,50
hrenovka	217,60	295,85
olje	78,08	125,60
fižol beli	110,00	140,00
svinjski kare	231,00	410,00
paradižnikova mezga	106,52	216,00

PRILOGA ŠT. 2

Mesec 1983	Št. malic	Povprečna cena tople malice (samo material)
januar	29.047	40,48
februar	32.119	44,37
marec	35.226	44,45
april	29.080	49,80
maj	29.410	47,53
junij	32.513	51,69
julij	27.446	50,38
avgust	30.781	56,05
september	36.214	
september	36.214	58,16
oktober	34.711	54,73
november	32.973	62,68

PRILOGA ŠT. 3

Planirani pribitek za posebne malice, prodajo pijač, prehrabnih artiklov ter uslug

POSEBNE MALICE IN USLUGE

- porabljen material + režijski pribitek, in sicer:
- za jedila, ki zahtevajo toplo pripravo 40% pribitka
 - za jedila, ki zahtevajo hladno pripravo 30% pribitka
 - za posebna naročila brez postrežbe 50% pribitka
 - za posebna naročila s postrežbo 60% pribitka

Pribitek na nabavno ceno za:

- pijače 35% pribitka
- kosovne artikle (konserve) 10% pribitka
- slaščice, jogurt, mleko, kava, material za avt. 10% pribitka
- suhomesnati proizvodi, siri 20% pribitka

Zakaj je pijača v naših menzah dražja kot v trgovini?

Razbite steklenice plačujemo vsi

Večina zaposlenih ima kar dve kuhinji, tisto v podjetju, kjer pričakujejo obilne dobre in poceni porcije tople malice, medtem ko doma sploh niso tako zahtevni in še kuharske umetnosti mnogi zjutraj sploh odpovedo zaradi spančka ali še česa. Pa so tako pred leti predvideli, da mora vsak delavec dobiti topli obrok med delom v korist produktivnosti in zdravja. Nasveti, da je treba tudi doma poskrbeti za zajtrk so lepe besede, ki jih bolj redki upoštevajo. In ker je tako, tudi malica med delom ni brez problemov in visoke cene.

Na pripombo o kvaliteti hrane mi je upravnik centralne kuhinje pokazal razne zapisnike o problematiki oskrbe, cen in drugega. Ugotovil sem lahko, da jedo abonenti hrano in izgube, ki dnevno znesejo 6.630 din, ob sobotah pa so izgube bile letos kar 18.32 din. No pred temi podatki zapiramo oči, zato pa toliko bolj natančno pregledujemo malice, posebno v zimskem času, ko je potrebno več energije.

No, pa še ena številka: da so v desetih mesecih letos pripravili 316.500 malic. Ker pa so svoji

tozid, morajo zato tudi več »kasirati«. Zato so recimo, konzerve iz naše kuhinje dosti dražje kot v trgovini, pa to nekako prenesemo, čeprav so boni tudi denar.

Pri razpravi o malici smo dognali, da bomo vsi dražje jedli in tudi kvaliteta ne bo vedno pohvalna, ker nekateri razbijajo steklenice, jih puščajo po vseh kotih, še najbolj na udarcih pa so zaboji recimo, od radenske. Ali veste, da stane tak zaboji 500 dinarjev — mi pa jih lahko vidimo po vsej tovarni razmetane, mnogi jih imajo za sedeže po garderobah. Ob tej razlagi je bil upravnik kar jezen, ker imamo zaradi takega odnosa do embalaže kar 25 odstotkov pribitka na pijačo. Če bi ljudje embalažo pustili tam, kjer je mesto zanjo, bi imeli le pribitka do 25 odstotkov, kar pa na mesec, leto že veliko zneso.

Koliko cenejšo malico bi imeli, ali pa tudi boljše, če bi upoštevali tudi želje zaposlenih v menji, da bi imeli embalažo v zaprtem prostoru! No, prav, ali mora biti res vse pod ključem?

F. V.

Popravek koledarja

V terminskem koledarju IMP za leto 1984 je pri datumu 30. april pomotoma izpuščena modra barva.

Upravičujemo se zaradi ne-ljube napake.

Oddelek za ekonomsko propagando IMP

Kdo je vzel napačen plašč?

Tone Križan je na srečanju upokojencev izgubil svoj plašč. Po vsej verjetnosti mu ga je pomotoma vzel nek drug udeleženec srečanja. Seveda bi tov. Križan rad svoj plašč nazaj, zato prosi tistega, ki ga je pomotoma vzel, naj ga prinese v Splošno kadrovsko službo IMP, Ljubljana, Titova 37.

Dva pristopa, dvoje različnih meril — pa manjši delovni učinek

Imamo mojstre trde in mojstre mehke roke

Tradicija je v naši mentaliteti še močno prisotna. Starih navad ne opuščamo, čeprav vemo, da niso več koristne ali so že celo škodljive. Pa vendar si mislimo, kaj bi spreminjali, kar so imeli že naši dedje in celo pradedje. Tako, recimo, starokopitno obnašanje nam je pri današnjih nalogah pogosto že kar v škodo. Vsekakor je lažje posnemati stare vzorce, kot si domisliti kaj novega, vendar pri odnosih med ljudmi ne moremo shajati s staro boleznijo.

Pustimo ob strani druga področja našega življenja in dela in se ustavimo samo v proizvodnji in pogledimo, le drobno, kakšni so odnosi med tistimi, ki imajo besedo in onimi, ki morajo naloge izpolnjevati! Da imamo proizvodnjo primerno organizirano za

uspešno delo, morajo obstajati razne službe, ki imajo vsaka svoje naloge. Naloge pa dajejo delavcem mojstri. To je pač njihovo delo.

Mojster je seveda star pojem, ki je do danes doživel že mnoge spremembe. Razmislimo torej o osebnosti tega organa v proizvodnji!

Lepo je, če imamo delo primerno organizirano. Potem smo delavci precej samostojni in ne potrebujemo človeka za hrbtom, da nam bo stalno pamet solil. Vendar pa ni povsod tako idealno urejeno, zato kajpak še potrebujemo nadrejene osebe, ki so nam lahko všeč ali pa tudi ne. Tako imamo prima mojstre, pa tudi takšne, ki so do konca »zajebani«. »Le kdo jih je dal na tak položaj?« si

mislijo tisti, ki slabo ali pa nič ne delajo, modrujejo in psujejo pa na živo in mrtvo. Nekateri ozmerjajo prizadetega kar v obraz, manj pogumni pa to počno za hrbtom, ker le malo čutijo, da pri njih samih ni vse čisto prav. Zato pa se jim zdi umešno, da se lahko vsaj pred kolegi izkašljajo s psovkami, češ, naj vedo, da nisem po juhi priplaval, da si upam kaj reči, braniti svoj prav... da mi je... vse po spisku.

V naslovu smo rekli »mehke in trde roke«, čeprav mojster dela le z besedami, ne da bože, da bi s palico v roki. Seveda pa lahko vsako stvar poveš na različne načine. In z načinom, ki ga mojster izbere, si postavi ceno pri tistih, ki jim daje delo in ga tudi ocenjujejo. Tako imamo

mojstre, ki bi jih človek poljubil, pa tudi take, ki bi jih zatolkel v zemljo do pekla, če je kje.

Seveda je normalno, da smo ljudje različni in vsak mojster vnaša v odnose s podrejenimi nekaj osebnega. Toda to ne sme iti tako daleč, da bi vsak mojster ravnal po svoje, kajti prihaja ravnal po svoje, kajti prihaja lahko do velikih razlik. Za uspešno delo morajo vladati primerni odnosi med vsemi proizvodnji. V resnici pa vidimo, da mehki mojstri dovolijo vsako, tudi nedelovno, ravnanje, trdi pa, zavedajoč se svojih nalog, zahtevajo delo. Zato bi morali ustvariti neko usklajenost, da bi imeli vsi mojstri vsaj približno enako strogo zahtevo. To bi odnosom in delovnemu uspehu samo koristilo.

FRAN VODNIK

V spomin Antonu Grubarju

Prvi delovni dan letošnjega leta nas je pretresla žalostna vest, da te, dragi Tone ni več med nami.

Novoletno praznovanje med sodelavci se je zate končalo usodno. Nikomur ni prišlo na misel, da se nikdar več ne boš vrnil k svoji družini niti ne k nam, svojim sodelavcem. Vso srečo smo si zaželeli ob slovesu starega leta, pa smo si jo nehoti zaželeli za vedno.

K nam si prišel leta 1978 kot radiografski snemalec. Vseh dobrih pet let si delal vestno, zanesljivo, predvsem pa samostojno. Lepo je bilo delati s teboj, vsi smo te poznali kot vedrega moža, polnega življenja in radosti. Prehitro so minila ta leta skupnega dela, nerazumljiva usoda je hotela, da se je zate ustavilo vse, čeprav bi življenje moralo teči svojo pot dalje.

Tvoje mesto med radiografskimi snemalci je ostalo prazno, toda spomin na tebe bo za vedno ostal med nami.

S svojim preranim odhodom, je naša temeljna organizacija izgubila dobrega delavca in tovariša.

Prepričani smo, da si imel še veliko načrtov pred seboj, ki pa bodo ostali za vedno pokopani.

Dragi Tone!

Zahvaljujemo se ti za ves tvoj doprinos na področju dela ter medsebojnih odnosov. Čeprav te ni več med nami, si ostal z nami. Ohranili te bomo v spominu kot dobrega delavca in nepogrešljivega tovariša.

Tvoji sodelavci iz tozda
Ogrevanje vodovod

Nikjer ni tako lepo brati športnih poročil kot v službi!

Nekateri pa pravijo, da ljudje premalo berejo...

Pravijo, da ima, ali naj bi imel, vsak človek nek hobi, se pravi opravilo, ki naj bi ga razvedrilo in razvijalo njegovo osebnost po opravljenem obveznem delu. Konjički odpravljajo ljudem monotone vtise po službi, zatorej je dobro, če najdemo čas za to, kar nas veseli, da na primer opravimo kaj na vrtu, pomijemo posodo, če treba, otroku ritko obrišemo, kaj rezljamo, rišemo, opravljamo sosedu, če ga že hvaliti ne znamo ali tega ne zasluži. Koliko je še raznih dejavnosti, s katerimi se lahko ukvarjamo v prostem času in prav je, da si z njimi bogatimo življenje!

Nekateri pa pretiravajo, pa si vzamejo za konjičke čas tudi v pisarni ali tovarni, ko bi sicer morali delati.

Zadnja leta se pritožujemo, da naši državljani premalo berejo knjige, še manj jih pa kupujejo. Kje so vzroki vemo: v času in denarju. To je lahko verjeti, kajti toliko možnosti razvedrila ima človek — od TV, kina, veselja, prepirkov, do prask, pa ljubezenskih obračunavanj... oprostite, za nastevanje primankuje prostora.

Konjiček bi lahko rekli še marsičemu, ne samo znamkam, kajti ta beseda je lepa. Namesto da rečemo: »zabušava«, se lepše sliši: »ima hobi počitka«. Ne očitajmo človeku da je pasivni športnik, ker neskončno dolgo bere nogometne rezultate, rečimo raje, da je pač njegova duhovna rekreacija v tem, da pozna kdo je zabil gol, pa kakšne prilike je napravil kdo drugi! Ja, ta, ki bere med delom bi na igrišču že pokazal kako se daje gole... No, zato mu

lahko mirno priznamo, konjiček mu je da o nogometu veliko zna. Nikar mu ne tlačimo pod nos kakšnih drugih športov. On je enostranski specialist in bogastvo svojega znanja potrjuje kjerkoli, le popoldne v prostem času nikar, kajti take novice je treba prebrati zjutraj še sveže, čeprav so rezultati že znani, a vendar je bolj dvakrat premlati isto — saj gre vse v rok službe.

Kar pogledjte okrog sebe če niste že med njimi! Koliko je takih ki veliko berejo in so bolj športni od poklicnih nogometašev. Ti bralci poznajo več imen in lastnosti igralcev kot nogometaši sami in dopoldne po dobro prespani noči si lepo privoščijo odmor za branje. Naj vidijo delozagnanci, da tudi oni »delajo«, čeprav malo po svoje. Vsekakor pa z veliko vneto zmanjšujejo slabo oceno, da ljudstvo premalo dela: Kar pogledjte po sihtu, kako je športni častnik zdelan od številnih rok, ki so pomagale, da odhajajo ljudje domov športno bogati, vzgojeni!

Vidite, s številom bralcem smo lahko kar zadovoljni! Saj ni treba buliti v knjige, da bi se ponašali z omiko. Tisto pa, da premalo delamo, tako ni važno za nogometne zanimalce. Ta pravica jim pripada in jim tudi bo, pa čeprav bomo zato imeli manj standarda. Tega naj imajo drugi, ki v službi delajo in se kvečjemu doma pri kosilu razburjajo nad slabo igro kakega športnika. Kakšen smisel pa sploh ima to, saj domačim športni komentarji ne gredo v uho? Na delovnem mestu pa imaš vedno dosti pristašev za debato, delo lahko čaka.

FRAN VODNIK

Elektromontaža ima precej ležišč v prikolicah, garsonjerah in brunarici

Delavci delajo škodo

TOZD Elektromontaža ima za letovanje svojih delavcev (teh je v tozdu 570) na razpolago 18 prikolic, katerih jih je 7 v Čikatu na Malem Lošinju, štiri so na Krku, štiri na Stoji pri Puli ter tri v Lanterni pri Poreču. Poleg tega pa ima tozdu dve dvosobni stanovanji na Miholščici na Cresu, dve garsonjeri v Kranjski gori ter brunarico na Rogli. Letovanje ob morju je za delavce Elektromontaže organizirano od junija do septembra, medtem, ko imajo delavci možnost letovati na Rogli in v Kranjski gori prek celega leta.

Razporejanja delavcev ureja komisija za družbeni standard in stanovanjske zadeve, ki razpiše roke letovanj v letni in zimski sezoni ter na osnovi prijav delavcev odobri koriščenje počitniških zmogljivosti.

Prikolice in dvosobni stanovanji so bile v poletni sezoni v letu 1983 povsem zasedene. Cena za koriščenje prikolice je bila v letu 1983 200 dinarjev dnevno, za dvosobno stahanovanje na Cresu 400 dinarjev, za garsonjere v Kranjski gori in za brunarico na Rogli pa so delavci plačali 300 dinarjev dnevno. Ker cene ne pokrivajo vseh stroškov, ki jih ima tozdu z vzdrževanjem počitniških zmogljivosti, je morala Elektromontaža zagotoviti dodatna sredstva iz sklada skupne porabe. Glede na to, da Elektromontaža s svojimi počitniški zmogljivostmi skoraj v celoti pokriva potrebe po letovanjih svojih delavcev, so se v letu 1983 v tozdu odločili da ne bodo regresirali letovanj v okviru počitniške skupnosti sozda, ker je bilo v skladu skupne porabe tozda premalo sredstev za te namene.

Regresiranje delavcev, ki bi letovali v okviru počitniške skupnosti sozda, bi pomenilo plačevanje dvojnega regresa nekaterim delavcem.

Delavci tozda Elektromontaža imajo možnost letovati tudi v okviru počitniške skupnosti sozda, kjer je organizirana tudi prehrana, s tem da plačajo ceno, ki jo določijo počitniška skupnost sozda v soglasju s tozdi.

Elektromontažini komisiji za družbeni standard in stanovanjske zadeve na področju letovanj ne manjka problemov. Nanje smo nalezeli pri odobravanju koriščenja zmogljivosti, ki so namenjena zimskemu letovanju in to predvsem zaradi šolskih počitnic.

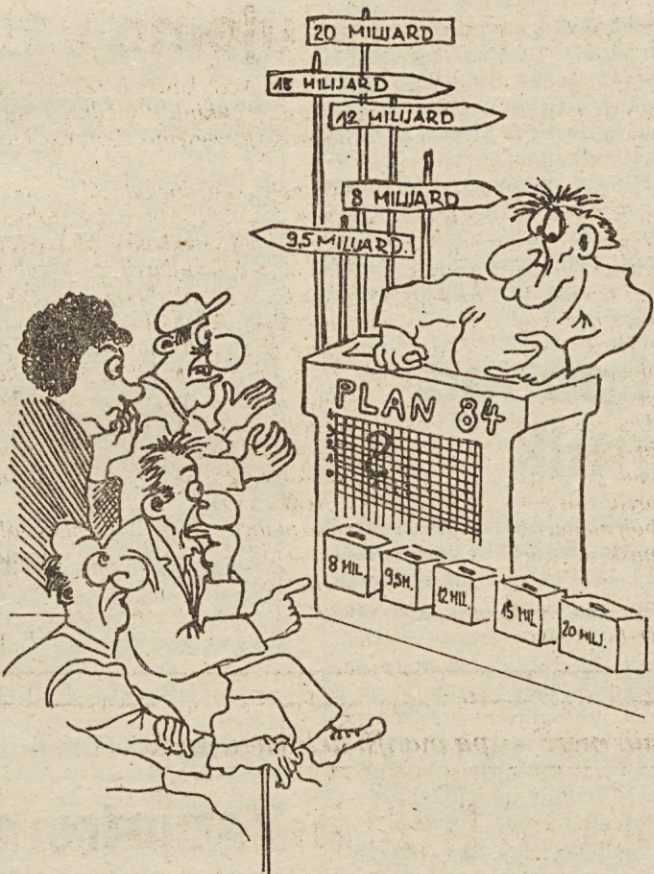
Te so namreč samo tri tedne in v tem času želijo vsi delavci koristiti zimске počitnice. Prednost pri koriščenju zimskih počitniških zmogljivosti imajo tisti delavci tozda Elektromontaže, ki še niso letovali v okviru počitniških zmogljivosti tozda in imajo šolo obvezne otroke.

Tozdu pa ima probleme v zvezi z vzdrževanjem svojih počitniških zmogljivosti saj delavci te pravice uporabljajo brez pravega odnosa do skupne imovine.

Letos bodo v Elektromontaži pripravili poseben pravilnik o koriščenju počitniške zmogljivosti, v katerem bodo opredeljene pravice in dolžnosti uporabnikov teh zmogljivosti. V tozdu menijo, da bo potrebno zadolžiti enega od delavcev, ki bo skrbel za redno vzdrževanje počitniških objektov.

M. P.

Ob sprejemanju plana 1984

Od plana, preko potreb, realnih možnosti (če bi hoteli), želja, do vizije...

»IMP« DO EMOND LJUBLJANA, n. sol. o. TOZD TEN ENERGETIKA Ljubljana, Vojkova ul. 58, n. sol. o. Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA prosta dela in naloge:

TEHNIČNEGA ADMINISTRATORJA

POGOJ: srednja šola administrativne smeri in najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj

Za opravljanje teh del in nalog sklenemo delovno razmerje za nedoločen čas. Poskusno delo traja 1 mesec. Osební dohodki se izplačujejo po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke TOZD.

S stanovanji ne razpolagamo.

Interesenti naj vložijo pisne vloge na naslov: »IMP« DO EMOND TOZD TEN ENERGETIKA Vojkova 58, 61000 Ljubljana.

Rok objave je 8 dni.

Razmišljanje v stabilizacijskem letu 1984

Ah, ljuba moja denarnica, ti si bila pa že lani prevelika za moje inflacijske dinarčke!

(P)OSEBNE NOVICE • (P)OSEBNE NOVICE • (P)OSEBNE NOVICE •

Kdo pravi, da ni od političnih šol nobene koristi?

Marsikdo pravi, da človek od raznih oblik družbenopolitičnega izobraževanja nima kakšne posebne koristi. Predsednik IO Panonije sindikalne organizacije Ladislav Abraham pa pravi, da so vsaj sindikalne politične šole lahko zelo koristne. On je to sam preizkusil.

Bilo je v decembru, ko je šel Laci s kolegom Jožetom Škafarjem na sestanek koordinacijskega odbora sindikata v sozdu. Sestanek je bil na Vojskem, kamor so vrli sindikalisti iz idrijskega Tia organizirali poseben avtobus. Toda zeleni vlak iz Murske Sobotne je imel zamudo in tako sta Laci in Jože prišla v Idrijo, ko je avtobus ravno dobro odpeljal na Vojsko. Na Vojsko pa avtobusi vozijo kaj redko, medtem ko je peš tja gor kar nekaj ur hoda.

Kaj storiti?

Takrat se je Laci spomnil, da je pravkar končal sindikalno šolo v Poljčanah, kjer se je spoprijateljil z nekim sindikalistom iz Idrije. Pa je sklenil uporabiti znanje (oziroma znanstvo), ki ga je pridobil v okviru družbenopolitičnega izobraževanja. Poklicjal je prijatelja, ki je Lacija in Jožeta pripeljal na Vojsko, še preden so drugi IMP-jevi sindikalisti začeli prvo točko dnevnega reda. Skratka, Panonca nista zamudila niti ene točke, silce žganega, s katerim se je začela ta seja v hribih, pa sta dobila naknadno.

Pa naj še kdo reče, da ni od sindikalnega izobraževanja nobene koristi!

L. J.

Prispevek k povezovanju (ob medtozdovski ohceti na Trati)

Tudi mi čestitamo Jani in Tonetu Plantanui!

Med dobitniki Priznanj sozda IMP za leto 1983 je tudi neutrudni dopisnik našega Glasnika Fran Vodnik. Saj ste opazili, da za vsako številko našega časopisa napiše po nekaj glos in člankov, v katerih največkrat kaj pokritizira — bodisi da šiba obnašanje naših ljudi, ki stabilizacije kar nekako ne morejo razumeti, ali pa opozarja na razne napake in slabosti v tozdih na Trati. Zato Vodnik pravi: »Jaz sem edini, ki si je prislužil Priznanje sozda IMP na račun tega, kar je pri nas slabo. Vsi drugi so morali narediti kaj pozitivnega.«

Ja, res čudno je novinarstvo, ki se hrani predvsem s tem, kar je negativno. Na sliki: Namestnik sozdovega generalnega direktorja Janez Stanovnik izročja Priznanje Franu Vodniku.

Osvojili mnogo vrhov

Planinsko društvo IMP je lani uspešno izvedlo vse načrtovane izlete in druge akcije. Na občnem zboru v petek, 6. januarja so planinci potrdili poročilo o delovanju upravnega odbora v minulem letu in tudi sprejeli program izletov za leto 1984.

Predsednik planinskega društva Lojze Kosi je najprej vsem navzočim planincem in gostom, kakor tudi vsem tistim planincem, ki se občnega zbora niso mogli udeležiti, voščil srečno novo leto z željo, da bi jim hrepenenje po občudovanju narave in vreme vse leto omogočala utrjevali zdravje ter širiti krog znancev in prijateljev.

Nato je povedal, da je imel upravni odbor planinskega društva od lanskega občnega zbora, ki je bil 25. februarja 1983, enajst sej. V upravni odbor so med letom kooptirali pet novih članov, tako da zdaj šteje 26 članov. Kljub temu je udeležba na sejah nekoliko slabša, kot prejšnje leto — povprečno je prišlo po 9 članov upravnega odbora. Disciplinarnost je pri nekaterih članih upravnega odbora popustila, upoštevati pa je treba, da imajo mnogi terensko delo, pa se se težko udeležujejo. Stanje pa ni kritično, je menil Kosi, ki je zavrnil, da je upravni odbor vse pomembnejše odločitve sprejel na sejah, ko je bilo prisotnih več kot polovica članov.

Kosi je nato poročal o opravljenih izletih in koliko planincev se je udeležilo vsakega izmed njih. Zahvalil se je vodnikom za njihov trud pri izvedbi izletov. Ob tem je povedal, da so samo trije vodniki premovali za društvo s 383 člani. Društvo je za vodnika evidentiralo še dva kandida-

ta, ki obiskujeta tečaje za usposabljanje.

Društvo lani ni uspelo nabaviti planinske opreme, zato so se dogovorili, da bodo to skušali narediti letos. Prav tako se še ni uresničila želja, da bi skupaj s pevskim zborom in koordinacijskim odborom sindikata dobili sobo za administrativna opravila.

Planinsko društvo se je vključilo v akcijo zbiranja denarja za razširitev doma na Kredarici. IMP tozdi in planinsko društvo so zbrali za Kredarico 537.000 dinarjev. Kosi je še povedal, da bo kmalu končana druga faza doma na Vojskem in povabil vse planince, naj se ob koncu udeležijo delovne kacije, na kateri bodo počistili dom in uredili okolico. Datum planinske akcije na Vojskem še ni znan.

Na občnem zboru so potrdili tudi nove članarine in sicer: za člana 235 dinarjev, za mladince 125 dinarjev in za pionirje 60 dinarjev. Od letos bo v članarini vključena tudi zavarovalna premija (25 dinarjev za člana in mladince, 20 dinarjev za pionirje), tako da bo vsak član planinskega društva zavarovan v primeru nesreče, pa tudi reševanja ali odškodninske odgovornosti.

Planinsko društvo je imelo lani 469.000 dinarjev prihodkov in 257.000 dinarjev izdatkov, tako da je bil pozitiven saldo na dan

občnega zbora kar precejšen. Janez Marinko je povedal, da je nadzorni odbor pregledal dokumentacijo in se prepričal, da je v redu, nato je občni zbor finančno poročilo potrdil.

Marjan Požar pa je predstavil predlog izletov, ki so ga pripravili vodniki ob pomoči Roberta Kastelice in Nandeta Klojučarja. Uspoštevali so razpravo na lanskem občnem zboru, da bi morali kdaj organizirati izlet tudi na kakšno od znanih gora v drugih republikah, pa so v program uvrstili Učko.

Tudi letos pa ima društvo v programu izlet v tuje hribe. Zdej so si izbrali za cilj najvišjo goro naše celine Mont Blanc.

Na občnem zboru je tajnik planinskega društva Robert Kastelic izročil Borisu Ribariču spominsko značko in potrjeno izkaznico za opravljeno Pot Ljubljana—Reka. To je pot, ki so jo odprli šele septembra lani, Boris Ribarič pa jo je prehodil že do 1. novembra in sicer kot tretji.

Poročilo o občnem zboru pa ne bi bilo popolno, če ne bi omenili Barbare Pirih, ki je na začetku deklamirala pesem »Soči« in njenega brata Janeza, ki je zapel Kekčovo pesem, saj sta tako poskrbela za pristen začetek občnega zbora. Kot običajno so sodelovali tudi pevci. Rudi Wand pa je zavrtil nekaj filmov, ki jih je posnel na izletih našega planinskega društva.

L. J.

Zadnja dva izleta Planinskega društva v letu 1983

Hribi vabijo tudi pozimi!

Po Domžalski poti spominov

Planinsko društvo IMP bo začelo letošnjo sezono izletov s Potjo spominov NOB občine Domžale.

21. januarja od Domžal do Grmače

Zbor za prvo etapo Domžalske poti je v soboto, 21. januarja ob 6.45 na avtobusni postaji. Ob 7. uri bo avtobus odpeljal udeležence v Domžale, od koder jo bodo mahnil ob spomenikih NOB proti lhanu in naprej na Trojico, pa skozi Križevsko vas na Grmače, od koder se bodo spustili v Moravce. Pot ni težka in se lahko zanjo odloči prav vsak ljubitelj hribov. Hoje bo okrog pet ur.

Izlet po prvem delu Domžalske spominske poti bosta vodila Robert Kastelic in Bernard Klojučar-Oča.

Rihard Hribar pa je obljubil, da bo prinesel s seboj vodnike po tej poti, da jih bodo lahko kupili vsi, ki bodo želeli dobiti spominsko značko, za kar je treba knjižico izpolniti z žigi.

4. februarja od Trojan do Moravč

Takoj naslednjo soboto bodo planinci naredili drugo etapo Domžalske poti. Zbor bo spet na ljubljanski avtobusni postaji, čas pa bo objavljen naknadno na običajnih mestih, kjer so objavljena obvestila o izletih. Avtobus bo udeležence popeljal do Tro-

jan, kjer bodo izstopili in se podali proti znani domačiji na Dolinah. Tu bodo udeleženci dobili prvi žig (v vodniku je to št. 10), pa tudi šilce kratkega, če bodo želeli.

Potem jih bo pot vodila skozi gozdove do vasi Borje in naprej na Golčaj, kjer se bo vodnik obogatil z naslednjo številko (9). Od tod bodo šli spet po gozdnih poteh do Pristave, kjer je pri Trdinovi domačiji naslednji žig (8).

Od tam se gre naprej do cerkve na Limbarski gori, kjer bo daljši počitek. Tam je domača gostilna, kjer bo mogoče dobiti tudi kaj toplega za pod zob. Z Limbarske gore vodi makadamska cesta v dolino v vas Hrastje, kjer čaka naslednji žig (7). Od tod pa samo še v Moravce, kjer bodo udeleženci dobili še zadnji žig na tej etapi — seveda tisti, ki se ne bodo udeležili že prvega izleta. Iz Moravč bo povratek v Ljubljano z rednim avtobusom.

Izlet bo vodil Rihard Hribar, ki pravi, da pot ni zahtevna, čevlje pa je že treba imeti dobre, saj bo hoje okrog 6 ur (brez postankov). Tudi na vreme moramo biti pripravljeni, zato bodimo toplo oblečeni, pa tudi zložljiv dežnik v nahrbtniku ne bo odveč!

R. K., R. H.

Planinska skupina v Panoniji

Vključiti še več prijateljev planin

V Panoniji deluje planinska skupina, ki jo vodi vneti ljubitelj gora in ptic Janez Buzetič. Skupina deluje preko planinskega društva matica v Murski Soboti šteje pa čez 80 članov.

V letu 1983 so se člani Panonijine planinske skupine udeležili izletov, ki jih je organizirala Matica — in sicer najprej vseh zimskih spominskih pohodov na Stol, Snežnik in Porezen, kakor tudi dneva pomurskih planincev na Jelovškem bregu dneva slovenskih planincev v Krmi.

Precej pohodov pa so organizirali sami in sicer na osnovi želje članov skupine. V aprilu so organizirali tradicionalni izlet na Boginji planincev. Za praznik so obiskali Paški Kozjak in Porehorje, konec maja pa so se odpravili na Golico. Ker so pozimi na Stolu s spominskih pohodov, ga lani obiskali tudi sredi junija, zraven pa še Zelenico in Boginjsko. V največji vročini sredi julija so šli na Uršljo goro. Zaradi velikega zanimanja očaka Triglava so letos organizirali kar dve skupini — in sicer prvo v začetku, drugo pa konec avgusta. Nekaj članov pa se konec avgusta poдалo v Kamniške Alpe.

Žal pa moramo nekaj članov skupine tudi kritizirati, ker se v leto niso udeležili niti enega izleta.

Panonijini planinci so se dogovorili, da bodo v letošnjem letu skušali pritegniti v svoje vrste še ljubiteljev planin in da bodo še naprej sodelovali z Matico. Predsednika Panonijine planinske skupine je predlagan Andrej Zdravko.

Pr pripravili so že tudi program januarja po poteh Pohorskega bataljona, februarja pohod na Stol, marca Snežnik in Porezen, aprila tradicionalni izlet na Boginji planinah, sredi maja bo tudi dan pomurskih planincev in izlet po kolesarski poti s kolesi. Junija do septembra pa se bodo Panonijini planinci podali v Kamniške Alpe, na Triglav, Skladič, Kanin in celotne Kamniške Alpe. V septembru pa se bodo udeležili dneva slovenskih planincev in obiskali Pohorje.

Obvestilo bralcem

Uredništvo IMP Glasnika se je preselilo na Trebinjsko 9, to je v soseski BS-3 za Bežigradom. Imamo tudi novo telefonsko številko: 343-342. Pošto za Glasnik lahko še naprej pošiljate tudi na Titovo 37.

ZDRAVKO NASTRAN

Lepi uspehi Panonijinih športnikov v letu 1983

V skupnem seštevku ekip drug v občini

V hotelu Diana v Murski Soboti je bila ob koncu leta tradicionalni prirediteljski telesnokulturne skupnosti Murska Sobota, na kateri so izročili priznanja najboljšim športnicam in športnikom v občini, med katerimi so bili tudi številni športniki IMP delovne organizacije Panonija. Pokale in priznanja je podelil Štefan Pintarič.

Na občinskih sindikalnih tekmovanjih v Murski Soboti so sodelovali vale ekipe iz dvanajsetih kolektivov, ki so se merile v enajstih športnih panogah.

Panonijini športniki so dosegli nekaj lepih uspehov — zlasti v nogometu, kjer so med 40 ekipami zasedli prvo mesto brez poraza. Krog šarkaji so bili 7. med 14 ekipami, moška odbojarska ekipa pa je zmagala v konkurenci 25 ekip. Kegljači so bili drugi med 50 ekipami, strelci pa 4. med trinajstimi. Rokometarji so zmagali. Tudi strelci so občinski prvaki, Horvat pa je bil drugi med posamezniki, medtem ko so si dekleta pristreljala ekipno drugo mesto, Metka Ružič pa je tretja v posamični konkurenci.

V skupnem seštevku vseh ekip je Panonija dosegla drugo mesto v občini — takoj za Muro.

Športniki Panonije sodelujejo in se vsako leto pomerijo tudi s športniki tovarne Raba iz Monostra. Na sozdovih športnih igrah Celju pa so lani osvojili drugo mesto.

Športnikom Panonije čestitamo in jim želimo v letu 1984 še mnoge športnih uspehov.

ZDRAVKO NASTRAN

V gondoli čez Savo

Čeprav se je planinski koledar PD IMP Ljubljana že iztekkel, je bil kljub temu 13. novembra 1983 organiziran pohod na Kum. Lepo jesensko jutro, pa čeprav malo hladno, je privabilo precej planincev na pohod, da je skupina štela kar 16 udeležencev vseh starosti.

Z vlakom smo se peljali do Zidanega mosta. Tu smo doživeli presenečenje, ki ga nam je že prej napovedal Oča. Nekateri so mislili, da gre za potegavščino, pa je vendar bilo res.

Prišli moramo čez Savo. Mostu ni. Preko reke je napeta jeklena vrva, na kateri visi majhna gondola. Gondola sprejme največ dve osebi. Pogon je ročen. Gondola niha sem in tja, a se ne more sneti z vrvi, in pasti v mrzle valove Save. Strah pa je le tolikšen, da nekateri razmišljajo na povratek. Na koncu, smo bili vsi hrabri in srečno prišli na drugi breg

Save. Kateri se ni hodil po tej poti, jo velja poizkusiti, čeprav je markacija slaba.

Pot je nato zavila strmo v breg, da si se lahko v koleno ugriznil. Kmalu so bile odveč kape, puloverji, in druga topla oblačila, saj je hoja v strmino nadomestila vso to obleko. Tako smo hodili nekaj manj kot eno uro, da smo bili vsi do dobra prepoteni. Skozi dolino Podkraj, je bila pot zložnejša in po dveh urah hoji smo prišli v zelo raztreseno vas Ključnice. Lep sončen dan, pa se brez vetra nas je navduševal, da smo skoraj pozabili na utrujenost in

Spominski pohod na Javornik

Kot vsako leto, je bil 18. 12. 1983 že petič organiziran zimski pohod na Javornik nad idrijskim Črnim vrhom, posvečen 47 borcem Gradnikove brigade, ki so padli za svobodo 23. 12. 1943 prav na Javorniku.

Kljub slabemu vremenu (saj nas je dež z snegom, močno namakal vso pot gor in nazaj), so se planinci zbrali v velikem številu, da počastijo spomin padlim borcem za svobodo.

Ljubljana je bila na tem pohodu zastopana maloštevilno. Tudi iz PD IMP, je bila udeležba zelo skromna.

Verjetno, za tako maloštevilno udeležbo iz Ljubljanske smeri ni pripisovati nezainteresiranosti, malomarnosti ali slabemu vremenu, odločilnejša je bila neorganiziranost prevoza, saj je od Ljubljane do Črnega vrha 52 km, drugega prevoza pa ni kot avtobus ali lasten prevoz. Pri lastnem prevozu, vemo kakšne so težave. Kdo naj bi poskrbel za prevoz, ne vem.

Zjutraj se še nekako dobi avtobus za Bovec ali Idrijo. Drugačnja pa je slika ob povratku popoldan. Prepolni avtobusi se v Godoviču sploh ne ustavljajo, s Črnega vrha do Godoviča pa tudi ni pravega prevoza, najbolje je na stop. Potrebno je kar veliko merov potrpljenja in čakanja, da prideš nazaj v Ljubljano.

Pohod je bil dobro pripravljen. V koči si dobil čaj brezplačno. Če ti ni bil dosti en čaj si dobil še drugega.

L. J.

Program izletov za leto 1984

7. 1. Po poteh Pohorskega bataljona
 8. 1. Pohod v Dražgoše
 21. 1. Domžalska pot spominov: Domžale — Ihan — Murovice (7.434) — Grmače
 4. 2. Domžalska pot spominov: Trojanje — Limbarska gora — Moravče
 18. 2. Mengeš — Gobavica — Koscev — Vrh — Trzin
 25. 2. 19. Spominski pohod na Stol
 10. 3. Jubilejni 10. zimski pohod na Snežnik
 17. 3. Škofjeloška planinska pot: Škofja Loka — Osolnik — Tošče — Polhograjska Grmada — Toško Čelo — Šentvid
 25. 3. 9. Tradicionalni pohod na Porezen
- april Tradicionalni pohod na KLJUČ Ljutomer Soteska — Frata — Žužemberk
- maj Pohod ob žici okupirane Ljubljane
13. 5. 8. Pohod na Blegoš
 27. 5. 14. Planinski tabor ljubljanskih planincev na Polževem
 2. 6. Golica — Pristava — Javornik
 16. 6. Črnivec — Lepenatka — Rogatec — Gornji Grad
 22. 6.—24. 6. Slovenska planinska transverzala: Slovenjgradec — Plešivec — Šentvid — Smrekovec — Raduha — Rogovilec
 25. 7.—29. 7. MONT BLANC (4.807 m)
 3. 8.—5. 8. TRIGLAV (2.863 m)
 18. 8.—19. 8. Mojstrana — Vrata — Sovatna — Križki podi — Razor — Vrščič
 2. 9. Ratitovec ali Tromeja
 9. 9. Dan planincev na Gorjancih
 22. 9. Podljubelj — Kofce — Veliki vrh
 6. 10. Dobrča
 20. 10. Izlet v neznanu
10. 11. Nanos
24. 11. Praprotno — Lubnik — Škofja Loka
8. 12. Vače — Zasavska gora — Zagorje

Upravni odbor PD IMP si pridržuje pravico do sprememb navedenih datumov.

Ob desetletnici kluba Livar Ivančna gorica

Nogometni turnir

Ob desetletnici nogometnega kluba Livar bodo v Ivančni gorici organizirali 2. novoletni turnir v malem nogometu pod pokroviteljstvom delovne organizacije Livar — Viktor Koleča in Sportskih novosti.

Turnir bo v telovadnici šolskega centra Josip Jurčič v Ivančni gorici. Začel se bo v soboto 21. januarja, nadaljeval se bo 22. in 28. januarja, finale pa bo v nedeljo, 29. januarja 1984.

Prijave sprejema nogometni klub Livar, Ivančna gorica. Prijavnina je 1500 dinarjev, ki jo nakažite na žiro račun Livarja 50130-678-93721 do 18. januarja! Žrebanje parov bo 18. januarja ob 18. uri v prostorih krajevne skupnosti Ivančna gorica.

Organizatorji posebej vabijo k sodelovanju IMP ekipe. V nedeljo, 29. januarja, ob finalu nogometnega turnirja pa so pripravili še posebno poslastico za ljubitelje nogometa — prijateljsko tekmo v malem nogometu med reprezentancama delovnih skupnosti sozda in Livarja!

L. J.